THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JUN 30 1930
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

זון אויפגאנג — 4.19
זון אונטערגאנג

די אייניקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

ווענער:
אממייסטן קלאר און וואָרים

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 126. Winnipeg, Wed. June 25, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג מיטוואך כט׳ סיון, תר״ץ.

כותל מערבי באלאנגט צו מוסולמא-נער און אידן דארפן דערווייזן זייערע תביעות, זאָגט אראבער פארשטייער

פראָטעסטן זיינען ניט אנטי-בריטיש — ווייצמאן

(ספעציעל טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "אינטא")

לאנדאן, יוני 25 (אינטא). — א סוב־קאמיסיע פון פינף איז היינט באשטימט געווארן פון דער פאליטישער קאמיסיע פון דער אידישער אגענטור, אונטערצושוזן די פארשיידענע פארשלאגן געמאכט פון דער אגענטור צו דער בריטישער ערגירונג און אנצוצייכענען רעזאלוציעס. דר. חיים ווייצמאן האט אנגעצייכנט די פאליטיק וואס דארף נאכגעפאלגט ווערן.

ריידנדיק ווענן דעם אויסברוך פון פון די ספאנטאנע פראטעסטן פון אידן פון דער גאנצער וועלט קען דעם אפשטעל פון אימיגראציע, האט דר. ווייצמאן געזאגט, אז בעת די פראטעסטן זיינען פולשטענדיג בארעכטיקט, זיינען זיי אבער זיכער ניט פון אן אנטי־בריטישן כאראקטער.

כשר כשר סכסוך געלייזט ביי מיטינג לעצטן אוונט

דער בשר־כשר סכסוך, וואס האט אויפגערודערט ווייניגע פאר די לעצטע עק־לאכע וואכן, איז צום סוף אויסגעגלייכט געווארן אויף א זיצונג פון די קאמיטעטן אויסגעקליבן פון׳ם מאס־מיטינג לעצטן זונטאג, און פון׳ם דער הכשרות, ווי מיר פארשטייען, איז דער אויסגלייך אנגעבאר פאר פארביידע צדדים.

דער פאראייניקטער קאמיטעט האט נאך דער זיצונג ארויסגעגעבן די פאלגנ־דיקע דערקלערונגען, אונטערגעשריבן פון פארטרעטער פון ביידע צדדים, וואו די תנאים פון׳ם אויסגלייך ווערן אנגעגעבן:

"נעכטן אוונט איז אפגעהאלטן גע־ווארן א מיטינג אין עטרת ישראל שול פון מיר. נאך פיל ארומריידן, זיינען מיר. געקומען צו פאלגנדיקע באשלוסן:

"1. מיר אלע זיינען איינשטימיג, אז די רבנים זיינען די יעניקע וואס האבן די אוטאריטעט צו האנדלען אין אלע ענינים פון כשרות.

"2. די שוחטים און משגיחים וואס־רפו זיך אונטער דעם דער־הכשרות.

"3. דער ועד הכשרות דארף באשטיין פון די דריי רבנים מיט 6 באלעבאטים, וועלכע וועלן אויסגעקליבן ווערן פון צייט צו צייט.

"4. די בשר־כשר האלסיילערס מוזן אנערקענען בלויז די שוחטים און משגי־חים וואס ווערן געשיקט פון ועד־הכשרות

"5. די קצבים פארפליכטן זיך אנצונע־מען נאר די בשר פון די רבנים און אנער־קענען נאר די שחיטה פון די שוחטים וואס זיינען געשיקט פון ועד הכשרות.

"6. די קצבים פארפליכטן זיך אונטער־צושרייבן די תקנות וואס ווערן אויסגע־ארבעט פון די רבנים בנוגע כשרות.

"7. יעדער קצב מוז האבן א קארטל פון בשר־כשר, אונטערגעשריבן פון די רבנים.

"8. די געלדער וואס וועלן אריינקומען מוזן דעפאזיטעט ווערן אין א טשארטערד באנק און אלע סומען מוזן ארויסגיין דורך טשעקס וואס זאָלן צעטיילט ווערן און גע־חת׳מעט ווערן פון קאמאטעט וועלכער וועט באשטימט ווערן פון חתמ׳ענען.

"9. דאס געלט דארף צעטיילט ווערן פאר שחיטת שוחטים, א בכבודיק לעבן פאר די רבנים, משגיחים און אלע אנ־דערע אויסגאבן.

"10. די איבעריקע געלדער וועלן בלייבן אין דער קאסע ביז דער קאמיטעט וועט אנטשיידן ווי אזוי צו צעטיילן עס צו די פאר שייידענע אינסטיטוציעס.

"11. די ביידע קאמיטעטן האבן איינ־שטימיג אנערקענט דעם פרינציפ פון 1 סענט אויף יעדן פונט פלייש וואס דארף געשאלטן ווערן פון דעם האלסיילער".

אונטערגעשריבן:
פיליפ ראדזשערס
מיכל טעפלער
שלום רוסאָף
משה נאטאנסאן

רעזולטאטן פון אלבער-טער וואלן נאָך ניט אינגאנצן באקאנט

עדמאנטאן, אלטא., יוני 24. — די ענדגילטיקע רעזולטאטן פון די אלבער־טער פראווינציאלע וואלן זיינען נאָך ניט אינגאנצן באקאנט. באריכטן פעלן נאָך פון וויישערדיקע צפון פונקטן, אמ־וויניקסטנס אין דריי באצירקן זיינען נאָך די רעזולטאטן אין צווייפל, כאטש ווי עס זעט אויס, וועלן זיי געבן צוויי לי־בעראלן אין אלבערטא.

די רעזולטאטן אין די איבעריקע באַ־צירקן זיינען: 38 פארטערס, 9 ליבע־ראלן, 6 קאנסערוואטיוון, 4 ארבעטער און 3 אומאפהענגיגקע.

2 פרויען פון א גרופע מענער-מער־דערנס פון אונגארישן דארף פאראור־טיילט געוואָרן צום טויט

ווין, יוני 25. — דער סענסאציאנע־לער פראצעס פון די איבער צוואנציג פויערטעס פון׳ם אונגארישן דארף ישאל־נאק, וועלכע האבן פאר א פאר צענדליק יאָרן געמארדעט מענער פון זייער דארף דורך פארגיפטן זיי, דערגעענטערט זיך צום סוף, ניין פון די פרויען זיינען שוין פראצעסירט געווארן, און צוויי פון זיי זיינען פאראורטיילט געווארן צום טויט. דער פראצעס פון נאָך עלף וועט קירצ־לאך פארענדיקט ווערן.

די פאראורטיילטע צום טויט זיינען לאזשלאן ישאבא, און באלינטא קאסאר־האס. ישאבא האט פארגיפטעט איר שווער, און קאסארדאס האט צוגעשטעלט די גיפט פאר איר און פאר אנדערע פרויען. די לעצטע האט זיך מודה געווען, אז בא פאר א סומע ענלאך צו 14 אמע־ריקאנער דאָלאר, און 50 קארד האָלץ. אין אן אנדער פאל האט זי פארקויפט ארסעניק צו א פרוי פאר מאר־ד שווער פאר בלויז זיבן דאָלאר און א האלבן בושל קוקורוזע.

פון די פראצעסירטע ניין פרויען האָ־בען דריי פארגיפטעט זייערע מענער, 2 זייערע פאטערס און איינע, א פופציק יאריקע פרוי, האט דערמארדעט איר מאן, איר שווינער, און איר ליבהאבער.

פאר כמעט צוואנציג יאָר זיינען די מארדן אנגעגאנגען אין דארף, און קיינער האט ניט חושד געווען די געהיימע פרוי־ען ארגאניזאציע. וואס האט זיי אנגע־פירט, א טייוולישע מאכט אויף די פינ־סטערע פרויען האט אויסגעאיבט אַ אל־טע מכשפה, פאצאקאס, וועלכע האט די פרויען אינספירירט, אין נאמען פון׳ם טייוול, צו באניין זייערע מארדן, און זי אליין האט אין א סך פאלן צוגעגרייט די גיפט פאר דעם צוועק. ווען זי איז ארעס־טירט געווארן, האט די אלטע מכשפה פארענדיקט איר לעבן דורך זעלבסט־מארד.

2 אידן און 1 אראבער פארוואונדעט אין גע־שלעג איבער פאשע

(ספעציעל פאר "דאס אידישע וואָרט")

חיפה, יוני 25 (אינטא). — צוויי אידן און איין אראבער זיינען פארוואונדעט געווארן אין א געשלעג אין אטלים. דער צוזאמענשטויס איז פארגעקומען צוליב דעם, וואס א דעדיאיקער פעלאר האט ארויסגעלאזן זיינע צינן צו פאשען זיך אויפ׳ן וויין פעלד וואס באלאנגט צו די ברידער שאפירא. ווען די לעצטע האבן געוואלט פארנעמען די צינן און אפפיר־זיי צום נאָענטסטן פאליציימאן אסטון, זיינען זיי באפאלן געווארן פון אראבער.

(::)

"סאודערן קראָס" אָנ־געקומען קיין ניו־פאונדלענד

תארבאר־גרייס, ניו־פאונדלענד, יוני 25 קאפיטאן קאנגספארד־סמיט און זיינע 3 באגלייטער האבן דא געלאנדעט זייער ווראָפלאן "סאודערן קראָס" היינט 6 פרי, מאנכדיק די רייזע פון אירלאנד איבער דעם אטלאנטישן אקעאן אין 31 שעה און 5 3מינוט.

דאס איז דער צווייטער פאל אין דער געשיכטע פון לופט־פליערייי, אז אַ ווראָ־פלאן זאָל אריבערפליען דעם אטלאנטישן אקעאן אין דער ריכטונג פון מערב, פון אייראָפּע קיין אמעריקע.

(::)

היינט לעצטע געלעגנ־הייט צו רעגיסטרירן זיך

די לעצטע זיצונג פונ׳ם רעוויזיאנס גע־ריכט פאר די וואל ליסטן, וועט פאר־קומען היינט, פון 7:30 ביז 8.30 אונט. דער רעוויזיאנס געריכט פאר נארט ווי־ניפעג געפינט זיך אין סטאנט האלל, ביין סטריט און אטלאנטיק עווענו".

מה. י. ד. רוזוו, "רעטורנינג אפי־סער" פאר דער נארט ענד, בעט אונז צו מעלדן, אז דאס איז די לעצטע גע־לעגנהייט פאר שטים־באראכטיקטע ביר־גער, וועלכן האבן צוליב וועלכער ס׳איז אורזאך ביז איצט ניט ארויפגעשטעלט זייערע נעמען אויפן וואָלליסט, צו רע־גיסטרירן זיך. — אנדערש וועלן זיי ניט קאָנען שטימען אין די קומענדיקע וואלן, יולי 28טן.

(::)

קליינע קרעמער וועלן קאָנען האלטן אָפן קראָמען מיטוואך

ווי מר. שולמאן און מר. ווערטליב, פארשטייער פון די קליינע אידישע "ריי־טיילערס", האבן אונז איבערגעגעבן, האָ־בען זיי אינטערווייוארט מעיאר וועב וועד נען דער שייכות פון דעם מיטוואך "ביי־לאָן" צו דיי קליינע קרעמער. מעיאר וועב, דערציילן זיי, האט זיי פארזיכערט, אז אזוי לאנג ווי ער איז מעיאר, וועט ער זען אז זיי זיינען ניט געשטערט ווערן צו האלטן אפן זייערע קראָמען מיטוואך נאָך האלבן טאג. "די אמעריקאנער גרויסע סטארס האבן געוואלט א מיטוואך ביילאָן, האבן זיי עס געקראָגן, און מיר וועלן זעען אז זיי זאָלן אים אפהיטן. מיט אייך האט עס אבער ניט צו טאָן", — זאָל ער זיי האבן געזאגט.

(::)

ב. ש. סאבלעט געשטאָרבן נעכטן פון הארץ אטאקע אין עלטער פון 54 יאָר

ברוך־שניאור סאבלעט, 54 יאר אלט, פון 388 מעגנום עווע, איז געשטארבן נעכטן פארטאג אין דזשענעראל האספי־טאל נאָך א שווערער הארץ אטאקע.

דער פארשטארבענער איז אנגעקומען פון ווילנע קיין לאנדאן מיט ארום 37 יאר צוריק און אין ווינניפעג איז ער געווען א תושב פאר די לעצטע 18 יאר.

ער לאזט איבער זיין פרוי און זיבן קינדער, איין זון און צוויי פארהייראטע טעכטער; חיים, ראזע קויץ און מילי דיי־מאנד, און אהרן (אין וואנקאווער), דזשו־ליא, הערי און קלארא.

די לויה קומט פאר היינט צוויי אויי־גער בייטאג פון זיין היים. ער וועט באַ־ערדיקט ווערן אויפ׳ן שערי־צדק בית־עלמין. זיינע צאלרייכע פריינט און באַ־קאנטע באדויערן זיין פריצייטיקן טויט.

(::)

וואס הערט זיך אין ווינניפעג ?

ווען אור פארט אויף אייער וואקא־ציע, פארגעסט ניט אפטעלעפאָנירן "דאס אידישע וואָרט" מען זאָל אייך צושיקן די צייטונג. זי וועט אויך האלטן פארבונדן מיט ווינניפעג און מיט דער גאנצער וועלט וואו איר זאָלט ניט זיין.

דזשאָנסאָן שלאָגט פאָר צו שניידן אימיגראציע אין אמעריקע אויף האלב

שלאָגט אויך פאר אָפּצושטעלן פארמער אימיגראציע

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "אינטא")

וואשינגטאן, יוני 25 (אינטא). — א פארשלאג צו שניידן די אימיגראציע אויף האלב, כדי צו פארלייכטערן די ארבעטס־לאזקייטס, איז געמאכט געווארן פון קאנ־גרעסמאן דזשאנסאן, פארזיצער פון דער אימיגראציע קאמיסיע.

כאטש ער גיט צו, אז עס זיינען דא ווייניק מעגלאכקייטן אז דער פארשלאג זאָל אנגענומען ווערן אויף דער איצטיקער סעסיע פון קאנגרעס, דיינקט אבער מר. דזשאנסאן, אז ער קאָן אנגענומען ווערן קומענדיקן ווינטער, און אז דאס זאָל ווערן א שטענדייגן געזעץ, אויב ער וועט זיך ארויסווייזן צו זיין ווירקזאם.

א ביל ווערט אויך פארגעשלאָגן, אז קיין פארמערס זאָלן מער ניט ארויינגע־לאָזן ווערן אין לאנד, און אז זייער ארט אין די קווטאס זאָל פארנומען ווערן פון קרובים פון אמעריקאנער איינוואוינער.

(::)

פריין פון ווייץ נידעריק־סטער זינט 1914

קאנזאס סיטי, מא., יוני 25. — מיט׳ן אנקום פון די ערשטע טראנספארטן פונ׳ם ווינטער ווייץ שניט פון דעם יאָר, זיינען פריין נעכטן געפאלן צום נידעריקסטן פונקט זינט 1914, און פארמערס האבן נעקראָגן פאר זייערע ווייץ ארום 60 סענט א בושל.

סיימאן פישמאן, א פארמער וואס זייט 11 טויזנט אקער לאנד, האט דערקלערט, אז ער וועט אויסשטן זיינע ווייץ אין קופּעס אין פעלד, איידער "אויקשיינ־קען" עס. עס גייט אָן א באוועגונג צווישן די פארעמרס בכל צו האלטן די ווייץ פאר בעסערע פריין.

דער קאנאדער ווייץ פול האט נעכטן געשניטן די ערשטע צאלונגען אויף ווייץ פון $1 צו 85 סענט א בושל; נערשטן, פון 40 צו 30 סענט א בושל, און קארן, פון 45 צו 40 סענט א בושל.

מעלבורן, אוסטראליע, יוני 25. — די סטאטיסטיקער שאצן אָפּ אז אויסערגע־ווינלאך גוטן ווייץ שניט אין אוסטרא־ליע דאס יאָר.

אלע פראָצעסיעס אין שטאָט ווערן מוזן טראָגן בריטישן פלאג

באשלוס אָנגענומען פון סיטי קאונסיל קעגן אלד. קאליסניקס פראָטעסטן

דער ווינניפעגער שטאט־ראט האט נעכ־טען אנגענומען א בייזאָג וואס לויטעט אז דער בריטישער נאציאנאלער פלאג, דער יוניאָן דזשעק, מוז בעטראָגן ווערן אין פאראיס [illegible] פאראט אדער פראָצעסיע וואס עס וועט דורכגעפירט ווערן אין ווינניפעג.

דער איינציקער וועלכער האט גע־שטימט קעגן דער דאזיקער בייזאָג איז געווען דער דאזיקער בייזאָג איז געווען אלדערמאן וו. נ. קאליסניק, דער קאמוניסטישער ראטמאן האט אויסגע־דריקט זיין מיינונג אז די דאזיקע בייז־לאָ איז געצילט קעגן זיין פארטיי און עגלאכע ארגאניזאציעס.

"איך פארשטיי אז די דאזיקע בייזאָ־איז א רעזולטאט פון געוויסע דעמאָ־סטראציעס וואס זיינען לעצטנס פאר־געקומען", — האט געזאגט אלדערמאן קאליסניק. "איך זע ניט קיין אורזאך פאר־וואס דעם בריטישן פלאג זאָל גע־נעבן ווערן מער פראָמינענט ווי אנדערע עס איז אנדער פלאג".

"ערשטנס", — האט געזאגט אלדערמ־מאן קאליסניק, "פיל איך אז קאנאדע דארף האבן איר איינענעם פלאג".

"דערט צום פונקט, איר דיסקוסירט איצט ווענן דעם בריטישן פלאג אין פאר־ראן און פראָצעסיעס", — האט אים דער מעיאר באפוילן.

"יא, און איך וויל זאָגן אלד. קאָ־ליסניק אז דאס איז א בריטיש לאנד", — האט אויסגעשריען אלד. דזש. פרעד פאלמער, "און די מענשן וועלכע זיינען געקומען אהער דארפן זיין בריטיש און אנהאלטן בריטישע טראדיציעס".

"איר האט רעכט", — האט צוגעגעבן דער מעיאר.

"דער אופן ווי אזוי אלד. קאליסניק רעדט איז מער ווי איך קאָ׳ אפארטראָ־גען", — האט פארטגעזעצט אלדערמאן פאלמער.

"אה, האט ניט קיין צער איבער אים", — האט אים דער מעיאר באראיקט.

ווינניפעג ביטש באשליסט איינצופירן עלעקטרישע באלייכטונג

ווינניפעג ביטש וועט באלד פטור ווערן פון די רויטערדיקע לעמפּלאך און וועט מאדערניזירט ווערן מיט עלעקטרישער באלייכטונג.

די שטייער־צאָלער פונ׳ם גרעסטן זור־מער פלאץ אין מאניטאבא האבן נעכטן מיט א גרויסער מערהייט גוטגעהייסן א "ביילאָ", וואס באפולמעכטיקט די מו־ניציפאלע פארוואלטונג צו שליסן א קאנ־טראקט פאר באלייכטונג מיט דער פראָ־וינציעלער קראפט קאמיסיע. די אפשטי־מונג אין געווען: 162 פאר, און 25 קעגן.

דער פריין פאר באלייכטונג פאר א קאטעדזש פאר די זומערדיקע חדשים, פארשטייגן מיר, וועט זיין 20 דאלאר.

טוילאן און גימלי האבן נאָך פריער באַ־שלאָסן איינצופירן עלעקטרישע באלייכ־טונג, און אלע דריי מוניציפאליטעטן וועלן איצט קרינן עלעקטרישע קראפט צונע־שטעלט פון דער פראָווינציעלער היידרא־, פון סעלקירק.

פאלגנדע ארגאניזאציעס האבן אונז צוגעשיקט זייערע ענטפערס אויף די אנפראגעס וואס מיר האבן זיי ארויסגעשיקט. די דאזיקע ענטפערס — אין א באַרבעטער פארמע — וועלן געדרוקט ווערן אין דעם

היסטאָרישן בוך

—פון דעם—

20-טן יובילעום

פון "דאָס אידישע וואָרט"

חיברן סיך בענעפיט סאסייטי
ליבאוויטשער שול
ווינניפעג פרי לאָאָן
פאראיין פון אידישע דאקטוירים
מיטער פאראיין פון תלמוד תורה
בני יעקב גמילת חסדים פאראיין
אינדעפענדענט פרי לאָאָן
בנות ציון גמילת חסדים פאראיין
פאוואלאטשער סאסייטי
אינדעפ. בני אברהם סיך בענעפיט
ליבאוויטשער בקור חולים

איר ווילט זיכער ניט אז אייער ארגאניזאציע זאָל אינגארירט ווערן, אז ניט דערמאנט ווערן אין דעם דאזיקן מאנומענטאלן בוך וואס מיר גרייטן איצט צו — אין מיר בעטן אייך דארום, אז אייער סעקרעטאר זאָל אונז באַ־שייטנס צושיקן די ענטפערס אויף אונזערע אנפראגעס, מיט אלע נויטיקע און געשיכטלאכע אינפארמאציעס ווענן אייער ארגאניזאציע.

"דאָס אידישע וואָרט"

אָרדען בני-ציון באשליסט צו שטיצן דעם בראנדייס-מעק מעמאָראנדום

ווענסטענד, נ. דזש, יוני 24 (אינטא). — אויף דער שלום זיצונג פון דער קאנווענ־שאָן פון אָרדען בני־ציון איז מיט א מער־היים שטימען אָנגענומען געווארן א רע־זאָלוציע צו גונסטן דעם בראנדייס־מעק מעמאָראנדום וועגן ענדערונגען אין דער פירערשאפט פון דער אמעריקאנער ציו־ניסטישער ארגאניזאציע, און פארערנדיק אז דער מעמאָראנדום זאָל אָנגענומען ווערן אויף דער קומענדיקער קליוולאנדער קאָנווענשאָן.

א פארשלאג איז פריער געמאכט גע־ווארן, אז די קאָנווענשאָן זאָל אָנגענומען א רעזאָלוציע וואס פארערט אויף די בראנדייס־מעק גרופּע איבערצונעמען די פירערשאפט פון דער ציוניסטישער ארגא־ניזאציע. די דאזיקע רעזאָלוציע איז אָבער דערקלערט געווארן צו זיין מיינונגלאָז פון אייזעק אלען, ניו־יארקער ארויפאקט, וועלכער איז איינשטימיק דערוויילט גע־ווארן נשיא פונ׳ם אָרדען. מר. אלען איז באשטאנען אויף דעם, אז די קאָנווענשאָן זאָל נעמען א פאזיטיווע אדער נעגאטיווע שטעלונג צום בראנדייס מעמאָראנדום, און זיין פארערונג פאר א נייטראלער קאָ־מיסיע וואס זאָל פראוואלטן מיט די ענ־ינים פון דער אמעריקאנער ציוניסטישער ארגאניזאציע. דער רעזולטאט איז געווען די אפשטימונג, וואס האט גוטגעהייסן דעם מעמאָראנדום.

2 אידן ווערן אויף אידישע טענות, — קאָמיסיע הערט ווי מען בלאָזט שופר

(ספעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "אינטא")

ירושלים, יוני 25 (אינטא). — דער כותל־מערבי מיט זיין אומגעגענטן באלאנגט צו די מוסולמאנער, און אויב די אידן האבן וועלכע ס׳איז תביעות אויף דעם פלאץ, דארפן זיי אָפּ עס דערווייזן, — דער דער־קלערט אוני בעי׳ אראבישער פארשטייער ביי א פריוואטן פארהער פון דער כותל־מערבי קאמיסיע. ער האט דערפאר פאר־געשלאָגן, אז די אידן זאָלן ארויס מיט זייערע טענות צוערשט, און די אראבער וועלן דערנאָך ענטפערן.

הוסייני האט ארויסגעזאגט די מיינונג, אז די גרויסע צאָל אידישע מתפלים ביים כותל־מערבי לעצטן שבת איז ניט געווען קיין געוויינלאכע זאַך, נאָר די אידן האבן דערמיט געוואָלט דורכפירן א דעמאָנס־טראציע פאר דער קאמיסיע. מרדכי עלי־אש, דער אידישער פארטרעטער, האט אבער דערקלערט, אז עס איז די געוויינ־לאכסטע זאַך אז א גרויסע צאָל אידן זאָל קומען צום כותל־מערבי אין א שבת ראש־חודש.

דער פארזיצער פון דער קאמיסיע, ה׳ לעפגראן האט באמערקט, אז די קאמיסיע מיטגלידער האבן באזוכט דעם כותל־מער־בי שבת און האבן דארט גארנישט אויי־סערגעוויינלאכעס ניט באמערקט.

ירושלים, יוני 24 (אינטא). — שופר איז דא היינט געבלאָזן געווארן אויף דער בקשה פון דער כותל מערבי קאמיסיע, וועלכע האט באזוכט די "חורבה" און די ספרד׳ישע שול. די מיטגלידער פון דער קאמיסיע האבן געוואָלט הערן דעם קול פון שופר, וואס האט פאראורזאכט א סכסוך לעצטן יום־כיפור.

ירושלים, יוני 24 (אינטא). — סער דזשאן און ליידי טשענסעלאר האבן נעכטן פארבראכט אנדערהאלבן שעה באַראַ־טנדיק די ארבעט פון דער פאלעסטינער פאטאש קאמפאני. זיי זיינען אויפגעגרי־מען געווארן פון נאָוואמאיסקי, טולאק און וואן פרייזלענד.

אויף לארד סימפסאן האט באזוכט די קאנצעסיע לעצטע וואך און האט דורכגע־רעדט זיך וועגן די אנטוויקלונגען פון טויטן ים דייכטימער.

פרין־שול פיקניקס מיט קינדער צום שלום פונ׳ם לערן־יאָר

פערציק קלענערע קינדער פון י. ל. פרץ שול קינדער־גארטן אין עלטער פון פיר ביז פינף יאָר, וועלן היינט, צוויי אויינגער בייטאג אפהאלטן א פיקניק אין סט. דזשאנס פארק מיט זייערע לערערנס, רחל גארעליק און נחמה געטערל.

די קינדער וועלן פארברייינגען אין פארק אין פארשיידענע שפּיעלרייען. די לערערנס וועלן אויסטיילן פריזן צו אלע קינדער, פאר "דייסעס", דעקלאמאציעס, געזאנג און א. וו.

קומענדיק פון פארק צוריק אין שול, וועט פאר די קינדער סערווירט ווערן פארשיידענע נאשרייען, און איידער יט וועלן פארלאָזן דיי שול, פאר זייערע מומר וואקאציעס, וועלן זיי זיך אפּזאגענען מיט זייערע לערערנס.

מארגן, דאנערשטאג, צוויי אויינגער בייטאג, וועט פארקומען א פיקניק אין קילדאנען פארק פון די עלטערע קינדער (6 יאריקע) פון י. ל. פרץ־שול קינדער־גארטן.

די קינדער וועלן פארברייינגען די צייט אין פארשיידענע שפּיעלרייען. פריזן וועלן אויסגעטיילט ווערן צו די קינדער פאר רייסעס, געזאנג, טענץ, דעקלאמאציעס און א. וו. נאשערייען וועט פאר זיי סער־ווירט ווערן, חוץ דעם וועט יעדעס קינד צוריקקריגן זיין (אדער איר) האנט־ארבעט פאר דעם פארגאנגענעם ערן יאָר.

מיט דעם פיקניק ווערט געשלאָסן דער קינדער גארטן פאר די זומער וואקאציעס.

2 פרויען פון אונגארישן דארף פאראור־טיילט געוואָרן צום טויט

רעזולטאטן פון אלבער־טער וואלן נאָך ניט אינגאנצן באקאנט

אָרדען בני-ציון באשליסט צו שטיצן דעם בראנדייס-מעק מעמאָראנדום

ווינניפעג ביטש באשליסט איינצופירן עלעקטרישע באלייכטונג

ווען הערט זיך אין ווינניפעג ?

THE ISRAELITE PRESS — The only Jewish Newspaper of Western Canada.

אידישע וואָרט

Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA

Subscription: $6.00 per year.
Est. 1910 — Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

די ריעדע פון ל. יפה פאר די פרעסע-פאָרשטייער און הויפט ביורא פאר קרן-היסוד, דעם 20-טן מאי, 1930

עס האט זיך פיל געענדערט זייט אונזער לעצטער באגעגעניש. אין משך פון די צען יאָר וואס דער קרן היסוד עקזיסטירט האבן מיר נאָך ניט געהאט אזא שווער יאָר פול מיט דערשיטערונגען, ווי היינטיקס יאָר.

מיט גרויסע האפענונגען זיינען מיר ארויס פון דער פארזאמלונג פון דער אידישער אגענטור אין דעם לעצטן חודש אב אין צוריק. דאמאלסט איז באשטימט מיקט געווארן א בודזשעט פון 750,000 פונט. מיר האבן געהאפט אז עס וועט זיך אונז איינגעבן צו אנדערעסערן דעם דאזיקן סכום ביז א מיליאָן פונט. און מיר האבן געהאט גרונט אויף דעם צו האפן.

אבער נאָך איידער מיר האבן אנגעפאנגען די ארבעט זיינען געקומען די געשעניש אין ארץ־ישראל און די זאכען גע האט זיך געענדערט. עס איז אויפ־געטרייסלט געווארן דער ישוב און עס איז אויפגעטרייסלט געווארן דאס אידישע פאלק. פלוצלונג אויף א ספאנסאנ־שען אופן איז געשאפן געווארן דער הילפס־פאנד. אין משך פון עטלאכע מאָ־נאטן האט מען גאָרניט געקאָנט טראכטן וועגן געוויזלאכער און רעגלמעסיקער אר־בעט פאר דעם קרן־היסוד. דאס אידישע פאלק האט זיך מיט התלהבות געגומען העלפן דו ליידנדע פון די געשעענישן אין אויפשטעלן דאס וואס מען האט דואר־נירט. אין פיל לענדער זיינען אונזערע קאָמיטעטען אין ביוראס געווען באשעפ־טיקט מיט דער האזיקער אקציע.

דער הילפס פאנד האט פאר צוויי מאָ־נאטן צייט צעזייטענעמאלט מער פון א האלבן מיליאָן פונט. עס איז געווען נויטווענדיק צו א באגרעניצונג אין צייט דו האזיקע אקציע. מ'האט זי ניט געקאָנט פארלייגנגערן אויף חדשים, ווייל אויף א אזך וואס איז יסוד איז א קאטאסטראפע קאָן מען ניט באזיצן אונזער ארבעט. דאס פאלק האט געגעבן חיזק פאר די גע־ליטענע און פאר אויפשטעהן דאס דואר־נירטע, און מיר האבן באַ־ארבעט זאָרג־פעלדיק אין דער רעגלמעסיקער אויפבאו און פאר זיין נאָרמאלן בודזשעט.

עס פארשטייט זיך אז די ארבעט פאר דעם הילפס פאנד האט געמוזט ווערן אויף דער ארבעט פון דעם קרן־היסוד. אין א גרויסן טייל לענדער האט מען געמוזט אויפגעבן די קרן־היסוד אויפ־געלייגן אז אין מזרח קאנאדע, אין אמעריקע און אין אנדערע לענדער האט מען געמוזט אויפגעבן דאס הילפס־פאנד. פלוצלונג אויף א ספאנסאנ־שען אופן איז געשאפן געווארן דער הילפס־פאנד. אין משך פון עטלאכע מאָ־נאטן האט מען גאָרניט געקאָנט טראכטן וועגן געוויזלאכער און רעגלמעסיקער אר־בעט פאר דעם קרן־היסוד. דאס אידישע פאלק האט זיך מיט התלהבות געגומען העלפן דו ליידנדע פון די געשעענישן אין אויפשטעלן דאס וואס מען האט דואר־נירט. אין פיל לענדער זיינען אונזערע קאָמיטעטען אין ביוראס געווען באשעפ־טיקט מיט דער האזיקער אקציע.

דער הילפס פאנד האט פאר צוויי מאָ־נאטן צייט צעזייטענעמאלט מער פון א האלבן מיליאָן פונט. עס איז געווען נויטווענדיק צו א באגרעניצונג אין צייט דו האזיקע אקציע. מ'האט זי ניט געקאָנט פארלייגנגערן אויף חדשים, ווייל אויף א אזך וואס איז יסוד איז א קאטאסטראפע קאָן מען ניט באזיצן אונזער ארבעט. דאס פאלק האט געגעבן חיזק פאר די גע־ליטענע און פאר אויפשטעהן דאס דואר־נירטע, און מיר האבן באַ־ארבעט זאָרג־פעלדיק אין דער רעגלמעסיקער אויפבאו און פאר זיין נאָרמאלן בודזשעט.

עס פארשטייט זיך אז די ארבעט פאר דעם הילפס פאנד האט געמוזט ווערן אויף דער ארבעט פון דעם קרן־היסוד. אין א גרויסן טייל לענדער האט מען געמוזט אויפגעבן די קרן־היסוד אויפ־געלייגן אז אין מזרח קאנאדע, אין אמעריקע און אין מזרח קאנאדע. אין דער לעצטער באַ־ארבעט איז אויפגעקומען אז מ'דארף באוואונדערן וואס אונזער ארבעט איז ווייטער געגאנגען, ניט קו־קענדיק אויף דעם דאזיקן שווערן מצב, ניט קוקנדיק אויף די געשעענישן. די לעצטע האבן ניט אפגעשוואכט דעם דאָ־פאלקס גייסט. די וואס זיינען געקומען אין באַרערונג מיט'ן אידישן פאלק, ווייס־סען אז ער האט זיך ניט פארלאָרן און ניט אנטזייט. אט אין די טעג דאס מיר געווען וואס אין אזיינס ארץ־יש־ראל פאר דאס אידישע פאלק. דאס גאנ־צע פאלק האט געפילט אז מ'וויל איבער־שניידן זיין לעבנס נערוו און איבערעש־זיין לעצטע ליכט. אין די טעג פון נסיון און נויט, האט זיך פארשטארקט די ליבע צו אונזער לאנד. עס איז פאר־ראן א הארטנעקיגער גלויבן אין אומ־באזיגבארער וויל צו בויען ניט קוקנדיק אויף אלע שטערונגען.

דאס פאלק גיט ווען מען מאנט ביי אים פאר ארץ־ישראל, אפילו אין די טעג פון עקאָנאָמישן חורבן. שלום איש האט געהאט רעכט ווען עס האט מיר געשריי־בען בשעת דער קרן היסוד אקציע אין פוילן: "איר קומט צו א ארים פאלק וואס קעמפט מוטיק אבער בלוטיק פאר זיין טאַ־טעלאנד קיום. דאס געדט וואס איר וועט דא זאמלען פאר ארץ־ישראל וועט זיין אָפּגעשפּאַרט פּשוט פון דו, מיי־לער. אבער איך גלויב אין דעם כוח פון דעם פוילישן אידנטום, וואס קאָן אפילו 'מן המיצר' אויפטאָן וואונדער. די חילף וואס איר וועט באקומען פון פוילן פאר ארץ־ישראל, וועט זיין די הערלאכ־סטע מאניפעסטאציע פון אידישער ליי־בע. עס וועט באמת זיין א הייליקע ארי־בעט אונטערגעשטיצט דורך בלוטיקע גראָ־שענס".

יצחק גרינבוים האט מיר ניט איינמאָל געזאגט: "איר, ארץ־ישראל מענשן שרייט גוואלד אויף דעם פוילישן אידנ־טום און איר דערפילט ניט זיין חוב. איר האט אויף דעם קיין רעכט ניט. מיר גיבן לאזט אים ניט צו צו קיין שום מלאכה אין דער שטאאטס ווירטשאפט. פאר דעם אידישן באאמטן אדער ארבעטער איז דער וועג פארמאכט און קיין אידישן פוי־ער איז כמעט ניט צו געפינען.

אנגעזעענע שטעט און קהילות, וועלכע האבן געשפּילט א ווינטיקע ראָלע אין דעם לעבן פון אונזער פאָלק, גייען אויס איינע נאָך דער אנדערער.

און דוקא אין אזא שעה, אין אזעלכע תנאים האט דער גורל ארויפגעלייגט ניט בלוטיג נאָר בויען אונזער לאנד, נאָר בויען נאָך דאס שנעלער כדי ניט צו פארנאכלעסיקן די היסטאָרישע שעה.

און מ'דארף באוואונדערן וואס אונזער ארבעט איז ווייטער געגאנגען, ניט קו־קענדיק אויף דעם דאזיקן שווערן מצב, ניט אנטזייט.

אבער נאָך איידער מיר האבן אנגע־פאנגען די ארבעט זיינען געקומען די גע־שעענישן אין ארץ־ישראל אויף דיראכ־נע האט זיך געענדערט. עס איז אויפ־געטרייסלט געווארן דער ישוב און עס איז אויפגעטרייסלט געווארן דאס אידי־שע פאלק. פּלוצלונג אויף א ספאנסאנ־שען אופן איז געשאפן געווארן דער הילפס־פאנד. אין משך פון עטלאכע מאָ־נאטן האט מען גאָרניט געקאָנט טראכטן וועגן געוויזלאכער און רעגלמעסיקער אר־בעט פאר דעם קרן־היסוד. דאס אידישע פאלק האט זיך מיט התלהבות געגומען העלפן דו ליידנדע פון די געשעענישן אין אויפשטעלן דאס וואס מען האט דואר־נירט. אין פיל לענדער זיינען אונזערע קאָמיטעטען אין ביוראס געווען באשעפ־טיקט מיט דער האזיקער אקציע.

דער הילפס פאנד האט פאר צוויי מאָ־נאטן צייט צעזייטענעמאלט מער פון א האלבן מיליאָן פונט. עס איז געווען נויטווענדיק צו א באגרעניצונג אין צייט דו האזיקע אקציע. מ'האט זי ניט געקאָנט פארלייגנגערן אויף חדשים, ווייל אויף א אזך וואס איז יסוד איז א קאטאסטראפע קאָן מען ניט באזיצן אונזער ארבעט. דאס פאלק האט געגעבן חיזק פאר די גע־ליטענע און פאר אויפשטעהן דאס דואר־נירטע, און מיר האבן באַ־ארבעט זאָרג־פעלדיק אין דער רעגלמעסיקער אויפבאו און פאר זיין נאָרמאלן בודזשעט.

עס פארשטייט זיך אז די ארבעט פאר דעם הילפס פאנד האט געמוזט ווערן אויף דער ארבעט פון דעם קרן־היסוד. אין א גרויסן טייל לענדער האט מען געמוזט אויפגעבן די קרן־היסוד אויפ־געלייגן אז אין מזרח קאנאדע, אין אמעריקא און אין מזרח קאנאדע. אין דער לעצטער באַ־ארבעט איז אויפגעקומען אז דער האזיק

פון דער פראָווינץ

עדמאָנטאָן

אלע די וואס האבן פארטים, פאר־נייעס און ווילן עס זאָלן זיין באריכ־טעט אין ד. א. וו. זיינען געבעטן צו טעלעפאָנירן צו מר. י. באלצאן. טעלע־פאָן: 4209.

געזעלשאפט. נאָטיצן

דער "אלד פאלקס חאום" ברידזש קלוב האט אפגעהאלטן דעם וועכנטלאכן ברידזש אין דער היים פון מרס. וו. ווייס־מאן.

* * *

מר. און מרס. א. קריסטאל האבן דורכגעפירט א פארטע אין זייער היים, מאנטאג, דעם 16טן יוני, לכבוד מר. און מרס. הערי באלצאן'ס ערשטן חתונה יו־ביליי.

* * *

די עדמאנטאנער טשאפטער הרסה האט אפגעהאלטן איר שלום מיטינג און טיי אין תלמוד תורה זאל, מיטוואך דעם 18טן יוני, צו גונסטן דעם פאלעסטינער בייבי קליניק פאנד. א מוזיקאלישע פראגראם איז דורכגעפירט געווארן.

* * *

מיס דארא ריסקין, טאכטער פון מר. און מרס. ריסקין האט אויפגענומען א צאל פריינט צו איר 17טן געבורטסטאג.

* * *

די חברה משניות האט געפראוועט א סיום התורה אין תלמוד תורה זאל. נאכ־דעם איז פארגעקומען א באנקעט.

* * *

די בני ציון פון עדמאנטאן האבן גע־געבן א באנקעט אין מאקדאנאלד האטעל לכבוד דר. ע. ווערשאף, פרעזידענט פון דער ארגאניזאציע פאר די לעצטע דריי יאר. מר. דזש. ה. סעמועלס איז געווען דער סערעמאָניעמייסטער. דער סעקרעטאר מר. ל. פעקארסקי האט אפגעגעבן א גלענצנדן באריכט.

די פאלגנדע באאמטע זיינען דערוויילט געווארן פאר דעם קומענדיקן יאר: מר. מ. י. ליבערמאן, פרעזידענט; מר. ה. ל. באלצאן, וויצע־פרעזידענט; מר. ה. א. פרידמאן, וו. דיימאנד, דזש. ה. סעמו־עלס, דזש. ד. דאוער, מ. סטאטשינסקי, מ. ב. קאהען זיינען מיטגלידער פון דעם נאציאנאלן קאנסיל. אין אקסיוון מיט־גליד פאר דער ציוניסטישער עקזעקו־טיווע אין עדמאנטאן.

אין מעמבערשיפ קאמיטעט זיינען אריין: דזש. ה. סעמועלס, פארזיצער; א. פראסקין, א. בערקאוו, מ. סטאטשינסקי, דזש. גאלפער, י. גארפין, ל. פעקארסקי.

קרן היסוד קאמיטעט: מ. ב. קאהען, פארזיצער, מ. סטאטשינסקי, ה. א. פרידמאן, דזש. ד. דאוער, וו. דיימאנד, דזש. ה. סעמועלס, א. גריסדארף, א. פראסקין.

נאציאנאל פאנד קאמיטעט: דזש. טאראדאיש, פארזיצער, מ. געלמאן, סעק־רעטאר, דר. ע. ווערשאף, דזש. באלצאן, ל. פעקארסקי, א. בערקאוו, ס. ווייסמאן, א. ד. דאוער.

סאשעל און פראפאגאנדא קאמיטעט: ה. באלצאן, פארזיצער, דר. ווערשאף, א. פראסקין, ס. שולער, ל. פעקארסקי, ס. ווייסמאן, דזש. ה. סעמועלס.

פארטרעטער צום צענטראלן ציוניסטי־שען קאנסיל: מ. י. ליבערמאן, דזש. ה. סעמועלס, ל. פעקארסקי.

* * *

אן עקזעקוטיווע פארזאמלונג פון דער פרויען חברא קדישא איז אפגעהאלטן גע־ווארן אין דער היים פון מרס. פ. ווייס־בערג, פרעזידענטן פון דער ארגאניזא־ציע.

* * *

מר. און מרס. ב. לייבאוויטש האט דורכגעפירט א פארטע לכבוד מיס ס. שלאס, א כלה פון היינטיקן מאנאט.

עדמאָנטאָן

עדמאָנטאָן אלטע

ראיאל דזשאָרדזש האָטעל

ריינט $1.50 אן העבער

לילאנד האָטעל

א היימישע אטמאספערע צו א מיינימום קאָסט

ריינט $1.00 אן העבער

ר. ע. נאָבעל, מענעדזשער

מצבות

אונזערע עקספערטן ווערן דעזיינען מצבות און מאנומענטן לויט אייערע איינענע באשרייבונגען. אונזערע פרייז זאָן זיינען זייער מעסיקע.

ALBERTA GRANITE MARBLE & STONE CO. Limited

10702-101st ST. EDMONTON

ליידעט איר פון פארשטאָפונג?

אומציילויקע הייל־מיטלען זיינען אר־ווערטייזט פאר פארשטאָפונג, א סך העל־פען פאר דעם מאמענט אבער זיי שאפן א געוואוינהייט וואס מוז פארטגעזעצט ווערן. אנדערע אנטהאלטן קאלאמעל און געפעראלאכע מינעראלע דראגס, וואס פאר־בליבן אין קערפער, באזעצן זיך אין זיינע טיילן אין פאראורזאכן ווייטיקן און שמערצן. אייניקע זיינען שלעכטע אפפיר מיטלען וואס פאראורזאכן קראמפן און לאזן איבער א שלעכטע נאכווירקונג.

מיידס אויס לובריקאציע אויל וואס שמירן בלויז אויס דאס אינגעווייד און דערמוטיקן דער נאטורס מאשין צו ווערן פייל.

א ריינער גרינצייג אפפיר מיטל אזא ווי קאָרטער'ס ליטל לייווער פילס, באר־האנדלען צארט דעם לעבער, דער מאגן ארבעט גוט, דאס אינגעווייד ווערט אפ־געריניקט און דער פארשטאפונג גיפט פארשווינדט. דער מאגן, לעבער און גע־דערים זיינען איצט אקטיוו און דער סיס־טעם האט פארגעזיגן פון א ריכטיקער טאגיק ווירקונג. ביי אלע דראגיסטן 25ס. און 75ס. רוטיע פעקלאך.

7

כריוו אין רעדאקציע

ווייטאנד, סאסק.

ווערטער רעדאקטאר: —

איך בעט אייך זיין אזוי גוט און מיר אפטייל א שטיקל פלאץ אין אייער ווער־טער צייטונג:

אזוי ווי די אידישע קאמיוניטי האט לעצטן זונטאג געגעבן א סורפרייז פאר־טי פאר מר. און מרס. ה. פישמאן האבן מיר ניט פארגעסן אז דעם בית יתומים און מיר האבן געזאמלט $35.00

מיר שיקן אייך דא א מאני ארדער און בעטן זיין אזוי גוט און איבערגעבן דאס געלט צום בית יתומים. פאלגנדע האבן בייגעשטייערט: מר. און מרס. ה. פיש־מאן, $15, מרס. ג. פישמאן (מוטער), $5.00. מר. און מרס. ס. שערמאן, $5.00. מר. און מרס. וואלדמאן פון מאר־זארט $3.00. מר. ב. וואלדמאן, מאזארט, $2.00. מר. און מרס. י. פרענקל $2.00. מר. און מרס. טעפסקי $2.00 מר. מ. דייר־מאנד $1.00.

מיט אכטונג,

יעקב פרענקל

—(::)—

קענדי און עלעקטריסיטי

(צוגעשיקט פון ווינניפעג עלעקטריק קא.)

אין אן עדיטאריעל אין "לידער" פון גארנבאנדייל, פא., ווערט טיילווייז גע־זאגט אז, "אין פארלויף פון לעצטן יאר אין די אויסגעגעבענע סומע אויף קעדי כאפט דורכשניטלאך צוויי סענט א טאג אויף א פערזאן. אין פארלויף פון דעם זעלבן פעריאד האבן די 84 מיליאן מענ־שען וואס וואוינען אין עלעקטרישע הייז אויסגעגעבן 604 מיליאן דאלאר אויף עלעקטריציטעט, ווייניקער ווי צוויי סענט א טאג אויף א מענטש.

דאס באשטעטיקט דעם פאקט אז איי־נע פון אונזערע סאמע ווערטפולע קאמא־דיטיס איז איינע פון די ביליקסטע אר־טיקלען וואס מיר געברויכן. עלעקטריק באלייכט די היים, אפעריירט די וואשינג מאשין און רעפרידזשעריטאר, באוואריטס דעם פרעס אייזן און טוט א סך אנדערע נוטיקע און וויכטיקע ארבעטן. גרויסע און קליינע, וואס זיינען נוטיק אויף אנ־זוהאלטן מאדערנע סטאנדארדס פון באַ־קוועמלאכקייט און עפשיענסי אין דער היים. און דאך ביים סוף פון מאנאט, איז דער ביל פאר דער באזינונג אן אומבאדיי־טנדער טייל פון דער פאמיליעס בודזשעט.

"די עלעקטריק אינדוסטריע האט גע־מאכט יערן פארזוך, ניט בלויז אויסצובע־סערן די באזינונג נאר אויך צו פארקלע־נערן דעם קאסט צו דעם קאסומער פון וואס יעדע היים אין ביזנעס געניסט און א. וו."

—(::)—

דריי אידישע סוחרים פאראורטיילט צו פופצן יאר טורמע פאר שפיאנאזש

פון ווילנע מעלדעט מען:

אין דער געמיינדע ראשדעקאוויצע האט די זיכערהייטס מאכט פאר צוויי יאר געווענדעט איר אויפמערקזאמקייט אויף דער טעטיקייט פון שמעון ווייס־בארד, מרדכי גדולעוויטש און אבא אי־ציקזאן, וועלכע האבן געהאט א ליפערונג פאר דער ארטיקער אפטיילונג פון דער גרעניץ־וואך. און זאלן גלייכצייטיק האבן געפירט א שפיאנאזש אקציע לטובת א שכנות'דיקער מלוכה. מען האט אבזער־ווירט, אז דער דארטיקער אנפירער פון דער גרעניץ וואך, סערדזשאנט ראמאן קאוואלסקי דערפילט עפעס דינסטן פאר די דאזיקע פאראיינען. פירנדיק גלייכ־צייטיק א פארשווענדערישע לעבן און אויך אויסגעבנדיק פיל געלט.

די אויספארשונג האט באוויזן, אז די אויבן דערמאנטע דריי פערזאנען האבן איבערגעגעבן קאוואלסקין פאטאגראפי־שע אויפנאמען.

די רעוויזיע האט אנטדעקט ביי קאַ־וואלסקי'ן א הויפן דאקומענטן, וואס זיי־נען גוגע דער אויסשטעלונג פון דער גרעניץ־וואך. 15 קלישן און אפביל־דונגן פון די דאזיקע דאקומענטן האט קאַ־וואלסקי ארויסגע'גנב'עט און צוגעשטעלט פאטאגראפיעס. קאוואלסקי איז תיכף גע־שטעלט געווארן פאר א פעלד־גערישט און איז פאראורטיילט געווארן צום טויט דורך שיסן.

די אנדערע דריי באשולדיקטע זיינען געשטעלט געווארן פאר א קריז־גערישט, אינצווישן איז פון דער טורמע אנטלאפן ווייסבארד, דאנען איצקזאן און גרולער ווייטש זיינען איצט געשטאנען פאר דער דריטער אפטיילונג פון קריז גערישט. די באשולדיקטע האבן זיך מודה געווען אין זייער שולד.

דאס גערישט האט פאראורטיילט גוי־דע אנגעקלאגטע צו 15 יאר שווערע טורמע.

פון דער פראָווינץ

מר. און מרס. דזש. מ. זאכלאוו האט דורכגעפירט א פארטי לכבוד איר זונס (חיים) ערשטן געבורטסטאג. די טישי זיינען געווען שיין דעקארירט און דער געבורטסטאג קייק איז געמאכט געווארן אין דער פארמע פון נח'ס תובה, מיט פארלאך חיות אריינקומענדיק אין איר. יעדער קליינער נאסט איז סערווירט גע־ווארן מיט מאכלים זיצנדיק אין הויבע ביינקלאך ארום דעם טיש.

יהודית

סאסקאטון

דערפאלגרייכער פארלאמענט מיטגליד ווידער נאמינירט

דר. א. מ. יאנג

דר. א. מ. יאנג, וועלכער האט דעם דעזיגנירט דעם סאסקאטונער באצירק אין פארלויף פון די לעצטע צוויי פארלא־מענטן, אין לעצטע וואך נאמינירט גע־ווארן ביי אלקאמיישאן צו טראגן דעם ליבעראלן באנער אין די קומענדיקע וואל־לען (פעדעראלע), וואס ווערן פארקומען דעם 28טן יולי.

די קאנווענשאן וואס איז אפגעהאלטן געווארן איז געווען איינע פון די ענטו־זיאסטישסטע און אומפארגלייכבארע אין דער געשיכטע פון דער ליבעראלער פאר־טיי אין סאסקאטון. דר. יאנג איז נאמי־ניט געווארן פון אלדערמאן ה. מ. פיינ־מאן פון אנדער נאמען אין ניט אנגע־געבן געווארן ביי דער פארזאמלונג. מר. א. וו. הייס, וויצע־פרעזידענט פון דער "פעדעראל ליבעראל אסאסיאיישן" איז געווען דער פארזיצער פון דער פארזאמ־לונג.

ווען דר. יאנג איז אויפגעטראטן אויף דער פלאטפארמע האט ער געקראגן אן ענטוזיאסטישע אויפנאמע פון דעם גרויס־סען עולם.

דר. יאנג איז א באליבטע און אנגע־נעמענע פערזענלאכקייט אין סאסקאטון, און ער איז פון דעם פארזיצער און פון דער גאנצער פארזאמלונג געלויבט געווא־רן אלס א טעטיקער מיטגליד אין פאר־לאמענט. אלדערמאן פיינדער האט דער־קלערט, אז די ארבעט פון דר. יאנג אלס פארלאמענט מיטגליד ווערט הויך גע־שעצט איבער גאנץ מערב קאנאדע, ווי אויך פון זיין באצירק.

—(::)—

לימערק, סאסק

די לימערקער פרויען האבן דורכגע־פירט א סיקוועד טיי, זונטאג, דעם 15טן יוני, אין ד. גורעוויצעס מיאווי טעאטער. דאס איז געווען די ערשטע צוזאמענ־קונפט פון די אידישע איינוואוינער פון דער נעגנט פון דעם סארט. ניט געקוקט אויף דעם ניט גינסטיקן וועטער, האט זיך דאך פאראזאמלט א גרויסער עולם. א טייל מענשן זיינען געקומען פון אזוי ווייט ווי 60 מייל ארום.

שיינע טישן מיט גוטע מאכלים, גע־בעקס און פרוכטן זיינען סערווירט גע־ווארן און דער עולם האט זייער שיין פארבראכט. אין ברידזש. אין געזאנג, טענץ א. א. וו. די איינגאמע פון דער טיי איז פאר דער הרסה וואס איז דא ניט לאנג ארגאניזירט געווארן. די פרויען, וועלכע האבן דורכגעפירט די טיי, פאר־דינען א יישר כח פאר זייער גוטער און פינקטלאכער ארבעט און אלע געסט פארדינען א גוט ווארט וועגן זיי, פאר זייער פאטראניזירן די ערשטע הרסה אונטערנעמונג אין לימערק. לאמיר האָ־פען, אז אזעלכע נוצלאכע און אנגענעמע פארווייילונגען ווערן אפטער דורכגעפירט ווערן אין אונזערע "פארווארפענע ווינק־לאך" וואו אידן לעבן און שאפן פאר א אידישן לעבן.

מיט אכטונג,

מ. מארגאלים.

אפעטיטנע כשר'ע מאלצייטן אין סאסקאטון

פיינסטע דעליקאטעסן תמיד אין סטאק.

GORDON'S DELICATESSEN & FISH STORE

325-20th St. West, Saskatoon, Sask.

איר קאנט קיינן אייער לאנדרי געוואשן ביי יעדער פון אונזער באדיטונג דורך בלויז אפרופן 2093. קאנטרי פונקטן קא־נען דאס שיקן ביי מייל ארדער עקספרעס און ארדערס ווערן פונקטלאך אטענדעט ווערן.

CHRISTIE LAUNDRY

Phone 2093 Saskatoon, Sask.

סאסקאטונער פיינסטע

פאטאגראפישע סטודיא

טהאמס סטודיאָ

לאדט אייך איין צו באטראכטן אירע פיינע איינשטאטונגען און פולשטענ־דיקע איינריכטונג צו מאכן הויך־קלא־סיקע ארבעט אין פארטרעטן אדער גרופ בילדער.

THAMS STUDIO

154-2ND AVE. SO. SASKATOON

PHONE 6631

נוצט

DAVIS

מילך, פוטער, קרים אדער פוטערמילך

פראדוצירט אונטער די סאמע סאַ־ניטארישע קאנדיציעס פון געלייר־סענסטע סטאדעס און טובערקולאר אויסגעפרואוועט בהמות.

אויב אונזער דרייווער קומט ניט צו אייך

Phone

DAVIS DAIRY LTD.

79464

פאלם דיירים לימיטעד

דיסטריביוטארן פון

ריינער — פרישער — אפעטיזירנדער

מילך

פאלם פוטער

פונקט אזוי גוט ווי אלע אנדערע פאלם דיירי פראדוקטן

צוגעשטעלט צו אייער היים יעדן טאג.

טעלעפאָן 3832 — 3175

Palm Dairies Limited

SASKATOON, SASK.

פרישע, קילע לינען פאר אייער בעט

אין דא עפעס אזוינס וואס העלפט איינעם צו האבן א גוטע נאכט רו אין דעם היימ וועטער, ווי פרישע, ריינע, קילע בעט לינען? אזוי עס איז פונקט דער סארט לינען וואס מיר קאנען אייך געבן אויב איר שיקט אייער וועש צו אונז. — לי־נען געוואשן און געשווייפנקט אין שמראמען פון ריינסטער רעגולער סער — לינען געפרעסט גלאט און ווייך.

Mo dernLaundry Ltd.

PHONE 4779 SASKATOON

לאמבער און בילדער'ס סופלאיס

קוילן און האלץ

אפשאצונגען מיט פארענינגן געגעבן אויף ריפעיר ארבעט אדער אויף נייע געביידעס

מיר האלטן א פולשטענדיקן סטאק פון לאמבער און בילדערס סופליס.

טעלעפאָנירט 3456 אָדער 4454

THE MONARCH LUMBER CO. LTD.

AVE. L. & 20TH STREET - SASKATOON, SASK.

זאָגט עס מיט בלומען

בלומען זיינען די אידעאלע מתנה — פאר געבורטסטעג, חתונות אדער יעדער פאסיונג וואס מען דארף באנרוסן, ווי אויך פאר יעדן סארט אויסדרוק פון מיטלייד און סענטימענט.

Hill's Nursery

103-23RD STREET E.

SASKATOON

Phones 2345

97 147

קליידער מאכן דעם מענשן

דער דערפאלגרייכער מאן קאן שטענדיק אויסגעפליבן ווערן אן אונטערשייד וואו ער איז. ריינקייט איז שטענדיק ווייטיק און עס איז דא בלויז איין מיטל צו אנהאלטן דאס, און דאס איז דורך א רעגל־מעסיקן סיסטעם פון דריי קליינינג. לאזט אונז אכטונג געבן אויף אויר ערע פארערונגען. מיר זיינען זיכער אז איר וועט זיין צופרידן.

Phone 5044

Belgian

DRY CLEANERS

DYERS & FURRIERS LTD

123-20TH ST. W. - SASKATOON

The Freeman Co. Ltd.

אלבערטא דיסטריביוטארן

האדסאָן "גרעיט 8"

עסעקס "די טשעלענדזשער"

צוויי בוכשטאבלאך נייע קארס

גרעסערע באקוועמלאכקייט

מער אויסגעצייכנטקייט

מער קראפט — ווייניקער פיועל

אויף דער אויסשטעלונג

Edmonton 9906-107th Ave. Phone 1972

Calgary 107- 6th Ave. E. Phone M 3236

פאר א בעסערן סארט שיך ריפעירינג

KENWARD'S

SHOE REPAIR SHOP

טעלעפאָן 4265

10045-101A Ave. Edmonton, Alta.

זעט אונז צו ערשט

ווען איר קויפט לאמבער און בילדינג מאטעריאלן

גרויסע און קאמפליט סטאקס

קוואליטעט און פריזן אומאיבערטרעפלאך

באקומט אונזערע נייע פלאן ביכער און פריזן ליסטן — איר וועט זיין אי־בערראשט ווען איר וועט אויסגעפינען ווי אזוי מיר קאנען אייך העלפן צו שפארן געלט

אבסאלוטע צופרידנהייט גאראנטירט

C.H.WENTZ LUMBER COMPANY LIMITED

City Yard Phone 6131

Nutana Yard Phone 97 558

עדמאָנטאָן — אויפמערקזאם — עדמאָנטאָן

מר. י. באלצאן

איז דער פארשפאנדענט און פארטרעטער פאר "דאס אידישע וואָרט" אין אייער שטאט און אומגעגנט.

מיר בעטן אלע סעקרעטארן פון די ערמאנטאנער ארגאניזאציעס צו איבער־געבן די נייעסן און באריכטן פון זייערע ארגאניזאציעס צו מר. י. באלצאן.

שרייבט אדער טעלעפאָנירט צו אים—4209.

אויף פרעמדע וועגן

א שפאנענדער ראמאן פון די ליידן און קאמף פון דעם אידישן וואנדערער

פון הר. ל. ב—ן

(פארטזעצונג)

— פאר מיר? — האט ליובא א לאך געטאן — אבער איך פארשטיי דאך ניט קיין דייטש . . .

— דאס שאדט ניט, מר. ספון וועט אויך שוין אליין איבערזעען . . . איר וועט שוין מוזן באניסטערט ווערן פון זיין דיכטער־מאלאנט . . . אפילו אן אנ־געזעענעם רוס וועט ער זיך אויף ניט אפזאגן צו מזכה זיין מיט זיינעם א דייטשישן שיר — האט זיך דאקטאר רייכמאן גוטמוטיק צעלאכט.

אין דער זעלבער צייט איז הודקין גע־זעסן לעבן זיי מיט פארטראכטע אויגן און האט געקוקט אויף דעם שרייבער מיט דעם פארקרימטן פנים, וועלכער האט נאך אלץ גערעדט מיט דעם זעלבן יונ־גערמאן, ווצנדיק ביי דעם זעלבן טיי שעל.

הודקין האט זיי ביידע געקאנט. דער שרייבער מיט'ן פארקרימטן און זויערן פנים האט געהייסן יאבענטשיק. ער איז געווען פון די עלטערע שרייבער און פלעגט שרייבן אי דערציילונגען, אי פי־לאזאפישע ארטיקלען, א נאטור וויסנ־שאפטלאכע, אי היסטאָרישע, אי דראַ־מען, אי קריטיק איבער ליטעראטור, אי אפילו נייעס איבערזעצט פון די ענגלישע צייטונגען אין די אידישע, און פון אלעס האט ער קוים געצוינן חיונה פאר זיין פרוי און קינדער . . .

קיין טאלאנט האט ער ניט ארויסגע־וויזן אין קיין זאך ניט. דערפאר אבער, האט ער געראטן זייער א קרייזקלאכע איינן לבע אין ער איז שטענדיק ארומ־געגאנגען א צערייצטער, א בייזער, מיט א פנים פון א יאשטשערקע און גשפייט מיט גאל אויף יערן אידישן שרייבער, וועלכער האט זיך מיט עפעס וואס אויס־געצייכנט. זייענדיק אינגאנצן עפעס ווי פארנאלט, פלעגט ער מיט אזא גיפט ארויסשפייען דאס ווארט "פאסקודניאק" היינט אויף דעם באקאנטן שרייבער, מארגן אויף אן אנדערן, ווי א צערייצטער שלאנג . . .

דער צווייטער יונגערמאן וואס איז מיט אים געזעסן א בלאנדער אין ברי־לען, איז געווען א שרייבער, אן אנפאנ־גער, אין אים איז אנגענעם געווען צו הערן ווי יאבענטשיק מאכט א תל פון די אלטע באקאנטע שרייבער, טרוימע־ריק צו פארנעמען אמאל זייער פלאץ.

הודקין האט זיך פון זיי ביידן גע־האלטן פון דערוויינטנס. אלס א שרייבער מיט א טאלאנט און רעפוטאציע, האט ער זיך, ערשטנס קענן זיי געהאלטן שטאלץ, און, צווייטנס, האט ער גע־וואוסט, אז זיי האבן אים אויס קנאה....

— זעט ווי יאבענטשיק זיצט — האט ער זיך געווענדעט צו דר. רייכמאן'ען — אויף וועמען ניסט ער דארט זיין גאל?

— לאזט אים צופרידן! — האט דר. רייכמאן געענטפערט — ער איז א קראנקער מענש.

— ווער איז דאס יאבענטשיק? — האט ליובא געפרעגט.

— א שרייבער . . . א פילאזאף, א בלעטערייסט, א דראמאטורג, א ליטעראַ־טור־קריטיקער און וואס איר ווילט אליין, אפילו א שטערנזעער אויף! — האט הודקין געענטפערט מיט איראָניע אין זיין קול.

—איר לאכט? — האט ליובא גע־פרעגט מיט א שמייכל.

— אך רעדט ניט מיט א אידישן שרייבער וועגן זיינעם א קאלעגע, איר וועט קיינמאל פון אים ניט הערן קיין גוטן ווארט וועגן א צווייטן שרייבער — האט זיך דאקטאר רייכמאן, אריינגע־מישט, און זייענ קינדערשע פאר'חלומ'טע אויגן האבן געגומען קוקן ערנסט און ער האט אנגעהויבן טשיפען זיינע שווארי־צע וואנצעס.

— ניט אמת, דאקטאר! — האט זיך הודקין א כאפ געטאן צערייצט — איר ווייסט, אז מיר פערזענלאך אין טיי־ער יעדער גוטער און ערנסטער אידישער שרייבער . . .

— מיינט איר עס ערנסט, דאקטאר, — האט זיך ליובא געווענדעט צו דאק־טאר רייכמאן'ען — אז די אידישע שריי־בער האבן ניט קיין גוטן ווארט איינער פאר'ן אנדערן?

— גאנץ ערנסט, מיס עטינבערג . . . זיי וואלטן איינער דעם אנדערן לעבערי־קערהייד אויפגעגעבן . . .

— ווארום?

— אמאל מחמת פשוט'ען הונגער... ווייל זיי האבן ווייניק וואס אנדערש צו עסן — האט דאקטאר רייכמאן געענט־פערט — און אמאל מחמת קנאה, מחמת פארביטערקייט, מחמת יאוש . . . און איבערהויפט מחמת, ווייל זיי קומט אויס צו ארבעטן אונטער די אבנארמאלסטע באדינגונגען . . .

— אט, איך וועל אייך דערציילן וואַ־רום — האט זיך הודקין פלוצלונג א כאפ געטאן מיט היץ, אונטערברעכנדיק דאקטאר רייכמאן'ען, אקוראט ווי ער וואלט וועלן זאגן: — לאזט מיך, עס איז מיין ווייטאג, — די אידישע שריי־בער האבן דא א באשרייבנקן פעלד צו ארבעטן . . . זעלטן ווער עס ארבעט דאס צו וואס ער איז פייאיק . . . א געבא־רענער סקיצן שרייבער מוז שרייבן וויסנ־שאפטלאכע ארטיקלען . . . א שרייבער פון שווערע האמעטנע ארטיקלען מוז שרייבן ראמאנען . . . ראמאנען שרייבער — נייעס . . . נייעס שרייבער פעלד־ראמאנען, ליטעראטור קריטיק, פילאזאפישע אפהאנד־לונגען און דער טייוול ווייסט וואס ניט! און ווייסט איר, ווארום דאס איז אזוי? — האט ער זיך ארץ מער און מער צע־היצט, ריידנדיק נערוועז פאר'חלומ'טע פראזן — ווייל די אידישע שרייבער ליידן אי עקאנאמיש, אי גייסטיק, אן דעם מיטגעפיל און שטיצע פון אן אינ־טעליגענטן עלעמענט . . . אן אן ערנ־סטער ליטעראטור קריטיק. איר האט גאר קיין באגריף ניט? יעדער, ווער עס האט גאר גענוג חוצפה! יעדער וועמען מען הייסט נאר, און ווי מען הייסט! . . . זעלטן טרעפט איר ביי אונז א ערלאבע מיינונג, זעלטן פארשטענדעניש וועגן דעם וואס מען שרייבט! . . . אוי־זער לעזער גלויבט אלעמען, אדער גלויבט קיינעם ניט. די פרעסע, א דעמאראלי־זירטע . . . די שרייבער געצוואונגען צו ארבעטן אונטער איר חשגחה, האבן דעם רעספעקט פארלאָרן אי צו זיך, אי צו זיינע חברים. זיי האסן זיך, האסן איינער דעם אנדערן, ווי איין קראנקער און פארצווייפלטער מענש דעם צווייטן... איינער זוכט צו בויען זיין גרויסקייט אויף דעם צווייטנס נייטיקייט, און דער־פאר קאנען זיך קיין נייע ליטעראַרישע קרעפטן ניט אנטוויקלען . . . וואו? ווי אזוי? . . . קיין אינטעליגענץ איז ניט־טא . . . קיין שטיצע ניטא . . . דער לעזער איז גלייכגילטיק . . . קיין דערמוטיקונג . . . קיין דערמוטיקונג ניטא. קיין דערמוטיקונג . . . א קראנקער באָדן, א שטיקנדיקע אטמאס־פערע . . .

און ווען ער איז אנשווינג געווארן, האט זיין פנים געפלאמט און זיינע אויג־גען האבן נערוועז געבלישטשעט. ער האט זיך באוועגט אויף זיין שטול אהער און אהין, אקוראט ווי אין אינווייניג אין אים וואלט אלעס אוועק "פאראאס" . . .

— אט ערשט איצט דערקאן איך אין אים א שרייבער — האט ליובא א טראכט געטאן, קוקנדיק אויף הודקיי־ען מיט א ליכטיקן שמייכל.

א ווייל האבן זיי אלע דריי געשוויי־גען. ארום זיי האט זיך דער טומל גע־טראגן ווי פריער, אט שטארקער און אט שוואכער, אט פון איין זייט און אט פון דער צווייטער . . .

די לופט איז אויך געווארן געשטיק־טער, דער רויך פון די סיגארן און סיי־גארעטס האט זיך געשלענגלט און גע־צוינגן פון אלע אין אין אלע זייטן. פון קיך האבן זיך געטראגן אלערליי ריחות.

דאן האט זיך דאקטאר רייכמאן אפ־גערופן:

— יא, אמת. איר, הודקין, האט טאַ־קע א ריכטיקע ביילד גענומען פון אונ־זער ליטעראטור און אירע שרייבער אין אמעריקע. אבער דער אין שולדיק פאר דעם דאזיקן צושטאנד?

— ווער? — האט זיך הודקין א כאפ געטאן — אונזער פארפלוכטע אינ־טעליגענץ. אט ווער! . . . ווען זי וואלט זיך אינטערעסירט מיט אונזער פרעסע, מיט אונזער טעאטער . . . ווארום — האט ער זיך אונטערבראכן מיט היץ — אונטערשטיצט זי ניט די עטלאכע גוטע שרייבער. דאס וואלט זיי דערמוטיקט און וואלט נאך אנדערע נייע און יונגע כחות ארויסגערופן! אט ווילן מיר ארויסגעבן אן ערנסטן ליטעראַרישן זשורנאל. ווער פון דער זאגאנאגטער אידישער אינטע־ליגענץ וועט זיך מיט דעם אינטערעסירן? אט האט איר דאך געזעען ווי דאקטאר עפשטיין . . .

(פארטזעצונג — טיטט)

ווען דער קאָפּ טוט זויי

אין די לעצטן פון זייער א סך מענשן איז אנט־מוטיקונג די אורזאך פון א סך אומבאקוועמלאכ־קייטן. אי־פארענענקייט און מאגטישע ליידן.

און אנטמוטיקונג איז דער רעזולטאט פון א לעבער וואס איז ניט אין אָרדענונג.

קאבזוויטיק איז דער כאטע פאסיליארער סיסט־טאם. קראנקער מאגן, שלעפעריקייט, קיין חשק צו ארבעטן, פארלוסט פון אפעטיט, אויפגערעגטקייט, צעפשיסקייט, א ווייטע צונג, אומרייגער נעזיכט— אזעלכע זיינען די סימנס פון א אומטעמיקן לעבער און פולע ארבעט פון די נערערים.

דער שנעלסטער מיטל צו באוועגן דעם אומטע־טיקן לעבער איז דורך נוצן דר. טשייסעס קידני־ליווער פילס.

פאר איבער א האלבן יארהונדערט האט דער דאזיקער הייל־מיטל איבערצייגט זיין אויסערגע־וויינלאכע ווירקזאמקייט אלס א רעגולירער פון דעם לעבער, די נירן און נעדערס. עס שטייט היינט צו טאג אויסגעפרובירט און א קאנקורענט אלס א הילף פאר אנטמוטיקונג, אומפארדייאונג און אנדערע סימפטאמען וואס ווערן פארורזאכט פון א לעבער וואס איז אין אומאָרדענונג.

Dr. Chase's

Kidney-Liver

Pills

בלוטיקע טעג

דאמאן פון אידישן לעבן אין דער צייט פון די ערשטע יאָרן פון דער וועלט מלחמה

פון י. נאָרמאן

(פאָרטזעצונג)

איינע פון די דאָזיקע פראָקאמען איז אויפ'ן צווייטן טאָג אריינגעפאלן אין דאנאוויץ'ס האנטס.

— די לאנגע ווערט ערנסטער, — האט סעמיאן געזאגט, א שאָקל טונענדיק מיטן קאָפּ, — א צו הויכע פריין האבן זיי אויסגעזעצט אויף דיין קאָפּ, דאנאוויץ, — און די דאָרפסט ווייסן, אז די מענשן זיינען זייער נייגעריק נאָך געלט, יעדער וועט וועלן קריגן די דריי טויזנט דאָלאר, איבערהויפּט די פאָלאיקן פון די הערפער ביי וועלכע עס איז סאי ווי א מצוה אנצוטאן א אידן ערות.

דאָס, וועלכע האט געהערט אין וואס פאר א געפאר איר מאן שוועבט, איז געווארן בלאס.

— לאָמיר אנטלויפן, שלמה, — האט זי ביי אים זיך געבעטן, — דו ביזט דאָך דאָ קיין איינציקן טאָג נוט זיי כער מיט דיין לעבן.

— איך אנטלויף נוט, — האט שלמה דאנאוויץ געזאגט קורץ, און זיך ווענדענדיק צו זיינע חברים, האט ער איסגעגרויסן:

— מיר גייען אלע צוזאמען נאָך לאָדוין, איך וויל האבן א געשפּרעך מיט דעם פראָקוראָר ראָבערט בירגער.

אום צו קומען קיין לאָדוין האבן דאָר נאָוויץ און זיינע פריינט געמוזט דורכגיין א געוויסן דאָרף.

— פאָלג מיך, דאנאוויץ, גיי נוט, — האט מירקין ביי אים זיך געבעטן, "דו פוילישע פויערים זיינען דיינע פאַרביסנ־סטע שונאים, און זיי וועלן דיר נעמען געפאנגען. ערשטנס, ווייל זיי זיינען פאָליאקן און חנפ'ענען זיך צו די דייטשן; און צווייטנס, ווייל זיי זיינען טאָקע גייר־ענריק צו קריגן די דריי טויזנט דאָלאר, וואס אין אויסגעזעצט אויף דיין קאָפּ.

דאנאוויץ האט אבער נוט נאכגעגעבן.

— מיר גייען אלע צוזאמען נאָך לאָדוין, — האט ער געזאגט פעסט, און מיר וועלן האבן אן ערנסטן געשפּרעך מיט דעם, שטאטס פאָרוואלטער ראָבערט בירגער. מיר האבן באשלאָסן אנצופירן א קאמף פאר די צוויי אומשולדיקע אדעם טירטע אידן, און דער, ווער עס וויל קעמפן, דער טאָר קיין מורא נוט האבן.

און אזוי האבן די פריינט אונטערגע־נומען זייער וועג נאָך לאָדוין דורך דעם פוילישן דאָרף.

דער צופאל האט געוואָלט, דאָס ווען די חברים זיינען אריין אין דאָרף, איז דאָרטן געווען א שריפה. און ווער וויים דאָס נוט, וואָס עס הייסט א שריפה אין א רוסיש־פוילישן דאָרף? פון א קליינעם פונק פייער, וואָס א פויער האט פאַרלאָ־רען פון זיין זולקע האט זיך באלד אנ־געצונדן אלע שטרוזענע דעכער. פון די הייזער און דער גאנצער דאָרף האט געב־ראָנען ווי א ליכט.

דאנאוויץ און זיינע חברים האבן שוין פון ווייטן דערזעען די פלאמען און זיי זיינען געלאָפן רעכט, וואָס עס איז נאָך געווען צו רעכט. און ווערנד סעמיאן מיט די אנדערע חברים האבן געבידעט א פייער ברינגאדע און זיך געגומען פאנאנ־דערריין א פאר הייזקעס. אום צו ראָ־טעווען די איבעריקע, האט שלמה פאר זיך דאנאוויץ אין דער דאָזיקער צייט זיך אריינ־געוואָרפן אין דער הויז פון דעם רייכסטן פויער, וואו די מוטער מיט צוויי קינ־דער זיינען פאַרבאָפּט געוואָרן פון די פלאמען.

פאר דער ברענענדיקער הויז איז געס־טאנען דער פויער און האט געבראָכן מיט די הענט, און גאנצע פאמיליע קרי־ַיט אין באקאנטע האבן אים געהאָלפן יאָמערן, אבער קיינער האט נוט געוואגט צו קריכן אין פייער צו ראטעווען די דריי מענשן.

שלמה דאנאוויץ האט אבער קיין מיי־נוט נוט געטראָכט. ער איז פאַרשוואונ־דען געווארן אין דער ברענענדיקער גע־ביידע, ווערנד אדום האט געבישעוועט די פלאמען. קיינער האט נוט געצווייפלט אז ער איז א פאַרלאָרענער.

אבער ער איז געקומען צוריק, צוריק מיט דער פרוי און די צוויי קינדער; — אמת, ער האט זיך אביסל צעברענט די הענט, און די פרוי מיט די קינדער זיי־נען געווען אין אנמאכט; דאָך זיינען ווי באלד געקומען צו זיך.

אין דער זעלבער צייט איז עס געלונ־גען סעמיאן'ען מיט זיין קליינער פיי־ער ברינגאדע צו פאַרנאמען די פלאמען אז די הייזער זאָלן נוט אינגאנצן פאר־ניכטעט ווערן.

די פויערים האבן איצט זיך א ווארף געטאָן צו די פיס פון זייערע רעטער, האבן אנגעהויבן זיך האקן אין הארצן און אויסדריקן זייער דאנקבארקייט, און דער רייכער פויער, דער מאן אין פאָ־טער פון דער גערעטעטער פרוי און קינ־דער האט זיך געכאפט קושן די פאָלעס פון דאנאוויץ'ס ראָק.

— איך בין שלמה דאנאוויץ, — האט דער יונגערמאן איצט אויסגערופן מיט א דונער שטימע צו דעם גאנצן דאָרף פויי־ערים, וועלכע זיינען געווען פאַרזאַמלט ארום אים, — איך בין דער, אויף וועמ־מעס קאָפּ די מיליטערישע מאכט האט אונגעזעצט א פריין אין דריי טויזנט דאָ־לאר, ווער וויל מיך נעמען געפאנגען צו די דייטשן?

די פויערים האבן זיך גענומען האקן מיט די קעפּ אין דער ערד און זיך שווע־רען, אז זיי וועלן פאר זייערע רעטער אין פייער און וואסער גיין.

— די דייטשע מיליטערישע מאכט האָט אויף מיר אויסגעזעצט דריי טויי־זענט דאָלאר — איר ווייסט פאַרוואָס — האָט דאנאוויץ פאַרטגעזעצט מיט א שטארקער שטימע. דערפאר ווייל מיר העלפן די אומגליקלאכע און באַרויבטע, געדיינקט זשע, פריינט, אז זיי זיינען דייטשן און מיר זיינען אידן, ווי אזוי די דייטשן באהאנדלען אייערע פאָליאקן אין פאזען ווייסט איר גאנץ גוט, און אזוי ווערן זיי אויך באהאנדלען, ווען זיי ווערן פאַרטיק ווערן מיט די רוסן. אייער תבואה וועלן זיי אויסקנעמען, אייערע בהמות אוועקפירן און אייער פוילישע שפּראך פאַרווערן.

— מיט אידן לעבט איר שוין צוזא־מען א סך הונדערטע יאָרן. די אידן האָ־בען געשאפן א מארק אום איר זאָלט קאָנען פאַרקויפן אייערע פויערן, דער ווילן אלע מאָל זיין אייערע פריינט; טאָ וועמען דאַרפט איר מער געטרויען? די דייטשן אדער די אידן?

— די אידן! די אידן! — האבן די פויערים געשריען מיט איין קול.

— וועט איר שטענדיק זוכן בלבולים אויף אידן, און אימער פירן קעגן זיי מסיקות און הטעצרייען?

— ניין, ניט מער! — האבן די פוי־ערים פאַרהילכט די לופט.

— די מיליטערישע מאכט פון לאָדוין, — האט דאנאוויץ ווידער געגרעדט, — האט אויסגעזעצט א פריין אויף מיין קאָפּ, דערפאר וואָס איך וויל ניט דער־לאָזן, אז זיי זאָלן פייניקן די אומגליק־לאכע איינוואוינער, אבער איך נעם דעם קאָפּ אויף, איך וועל אויף ווייטער זוכן גערעכטיקייט פאר אלעמען גלייך. און ווען אימיצער פון אייך וועט זיך קלאָגן קעגן א דייטשן באאמטן זאָלט איר מיר אנשרייבן א בריוו און דאָס אביערלאָגן אונטער דעם גרויסן שטיין פון דעם באַרג. איך וועל העלפן. ווען איך וועל נאָר קאָנען.

אויף די איינפאכע פוילישע פויערים האט דאנאוויץ'ס רעדע געמאכט א גוואל־דיקן איינדרוק. זיי האבן דעם אידישן יונגערמאן מיט זיינע חברים שיר פאר־געטערט, און האבן זיי מיט גרויס פאראד באגלייט א שטיק וועג פון דעם דאָרף.

אין דער זעלבער נאכט האט שוין בלוישטיין געפונען אונטער'ן שטיין פון דעם באַרג א בריוו אונטערגעשריבן פון עטלאכע פויערים, וועלכע האבן זיך באַ־קלאָגט, דאָס זיינס די דייטשן האבן אי־בערגענומען די דאמה־מיל, וואָס האט פריער באלאנגט צו א רייכן אידן, ווילן זיי ניט פאַרקויפן די איינוואוינער קיין מעל, די תבואה, וואָס די פויערים בריינ־גען מיל צו בייטלען, ווערט פון זיי אויסגענומען, און קיין מעל אבער פאר כרוזט גיט מען זיי ניט. און די בינל מעל, וואָס מען גיט זיי שוין יא, איז איינגעמישט מיט גיפס און מיט אנדערע אויעכע שמאָץ, און דאָס כרוזט, וואָס ווערט געבאקן פון דער דייטשער מעל, איז אוממעגלאך צו נעמען אין מויל.

— די מיל ווערט געפירט פון א דייטשן באאמטן אונטער דער קאנטראָל פון דעם מיליטערישן קאמאנדיר לעמ־קע. — האט דאנאוויץ געזאגט צו זיי־נע חברים, אלס ער האט איבערגעלייענט דעם בריוו, — מיר וועלן מארגן ביי־נאכט באזוכן די מיל, און דאן ערשט וועט לען מיר גיין נאָך לאָדוין צו אונזער מיי־ליטערישן פראָקוראָר ראָבערט בירגער.

די דאמה מיל וועלכע האט פריער באַ־לאנגט צו דעם דייכן אידן, ישראל מורה הוראות, האט זיך געפונען הינטער דער שטאט. איידער די דייטשן האבן פאַר־נומען די געגנט האט מען ווייט און ברייט ניט געקאנט געפינען נאָך אזא פריילאכן, טומעלדיקן פלאץ ווי פאר דער דאמה מיל. וואו עס פלעגן זיך צוזאמענ־קומען יעדן טאָג הונדערטער פויערים, מיט זייערע וועגן תבואה צו מאָלן. און סוחרים פון די ארומיקע שטעט, אום צו קויפן דאָס מעל אָדער די תבואה. די דאמה מיל האט אויסגעזעען ווי א שיי־נע אין לעבעדיקע שטאט פאר זיך אליין. און ישראל מורה הוראות, דער באוואוסטער גביר און גרויסער למדן, איז געווען דער הערשער און האט אכטונג גענעבן אויף זיינע וישר.

היינט, זייט די דייטשן זיינען אריינ־געקומען, האט די דאמה מיל אויסגעזעען ווי א בית־עולם. ישראל מורה הוראות'עס פאמיליע איז אויסגעשטארבן אדער איז ארויסגעטריבן געווארן, און די פויערים האבן אויפגעהערט צו קומען, ווייל די דייטשע מיליטערישע מאכט האט אנגע־הויבן קאנפיסקירן אלע תבואות, וואָס זי האט נאָר געקאנט דערגרייכן מיט דער האנט.

(פאָרטזעצונג קומט)

ארבעטסלאָזער באנייט זעלבסטמאָרד מיט גאז

דאנאלד מארטין, 35 יאר אלט פון 54 פרענסיס סטריט, איז נעכטן באנגעגן זעלבסטמאָרד דורך ארויסנאטעמען גאז.

מארטין האט אריינגעלייגט זיין קאָפּ אין דעם גאז אויוון, און ער האט אָפּגע־דרייט דעם גאז קראנט און אזוי איז ער דאָרטן געלעגן ביז מען האט אים'געג־פונען. א טויטן. מען גלויבט אז אר־בעטסלאָזיקייט האט אים געטריבן צום זעלבסטמאָרד.

—(::)—

ריכטער גיט סוספענדירטן אור־טייל און וואָרנונג צו ווייב־שלעגער

מאָנטרעאל ר. מ. נאָבל פון פראָוויני־ציעלן פאָליציי געריכט האט נעכטן גע־נעבן פרעגק קאלאבאיר איין יאר סוס־פענדירטן אורטייל פאר שלאָגן זיין פרוי און ער האט אים באאויילן צו געפינען באַדט אויף צוויי הונדערט דאָלאר, אז ער זאָל אנהאלטן פרידן פאר א יאָר צייט.

"זאָלסט ניט דיינקען אז נאָכ'ן יאָר וועסטו ווידער קאָנען שלאָגן דיין פרוי", — האט אים דער ריכטער געוואָרנט ווען ער האט געהאלטן אין פאַרלאָזן דעם געריכט זאָל.

—(::)—

פאראנוויי זוכט א גרע־סערע אימיגראציע

וואשינגטאן, יוני 25 (אינא). — לויט אינפאָרמאציעס וואָס דער ארבעטס דע־פארטמענט האט דאָ געקראָגן, זוכט איצט פאראנוויי אין דרום אמעריקע, צו פאר־גרעסערן די איינוואנדערונג אין לאנד. א פאַרשלאג צו דערמיטיקן די אימיגרא־ציע אין לאנד איז געמאכט געווארן צום אינערן מיניסטער פון דער קאָלאניזאציע און לאנד־ביוראָ פון פאראנוויי.

פאראנוויי איז א רעפּובליק באדייטנד אין שטח און אין נאטירלאכע רייכטומער. אבער קליין אין באַפעלקערונג, זי געפינט זיך בשכנות מיט בראזיליע און ארגענ־טינע.

—(::)—

ראיאָטן אין שפּאניע

סעוויל, שפּאניע, יוני 25. — ראיאָטן זיינען דאָ נעכטן אויסגעבראָכן, אין פארבינדונג מיט דעם גענעראל סטרייק וואָס די ארבעטער האבן ארויסגעגרופן. אין די צוואַמענשטויסן זיינען עטלאכע ערנסט פאַרוואונדעט געווארן און הונ־דערט מענשן זיינען צעשלאָגן געווארן.

—(::)—

סוויטשמאן געטויט פון צוג

. בינסקארט, מאנ., יוני 25. — דזשאן סוויטשמאן, 45 יאר אלט, א סי. פי. אר. מעקוויייער, איז נעכטן אומגעוואָרפן גע־ווארן פון א פאָראט צוג ווען ער האט גע־מאכט א פאַרזוך ארויסצוכאַפּן זיך אין א וואגאן ווען די באן איז געלאָפן.

מעקוויייער איז שפּעטער געפונען גע־ווארן אין א באוואוסטלאָזן צושטאנד לי־נעדיק אויף דער לינע און ער איז באלד אָפּגעפירט געווארן אין שפּיטאל וואו ער איז אין א קורצער צייט שפּעטער גע־שטארבן.

איידיס פאול ע"ה

צו איר מאן און זון און צו דער גאנצער משפחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל אויף דעם פאַרלוסט פון זייער ליבער פרוי און מוטער. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן אין מער פון קיין צער ניט וויסן

מר. און מרס. ב. קאר

היינט אויף דער ראדיא

CKY
ווינניפּעג
3.00—מוזיק.
8.15—פאמיליע נאכט פיטשור.

CJRW 499.7
פלעמינג
4.30—מוזיק.
5.00—קאנסערוואטיווע פארטיי.
6.00—מוזיק.
6.15—אנקל פיטער.

CJGX 650
יארקטאן
7.15—פארמערס פריירי ראדיא שעה.

WGN 720
5.30—שיקאגא. קאנצערט אנסאמבל.

WDAF 610
6.00—קענזאס סיטי. פארשייד. פראגראם

WGR 550
6.30—באפאלא. קאנצערט ארקעסטער.

WLS 870
7.00—שיקאגא. מוזיקאל. פראגראם.

WFAA 800
7.00—דאלאס. אוונט מעלאדיעס.

WMAQ 670
8.00—שיקאגא. סימפאניע ארקעסטער.

WLW 700
8.30—סינסינאטי. פינאט רעוויו.

WTMJ 620
9.00—מילוואוקי. פיטשור.

WENR 870
10.00—שיקאגא. וואדעוויל.

WLW 700
10.30—סינסינאטי. מעלאדיעס.
11.00—סינסינאטי. ארקעסטער.

NEW PALACE THEATRE
היינט
ראנאלד קאלמאן אין
"קאָנדעמנד"
קאמעדיע — פאקס נייעס

אין פעלעס טעאטער

היינט ווערט אין פעלעס טעאטער גע־וויזן דאס פיל געלויבטע בילד "קאָנ־דעמנד" מיט ראנאלד קאלמאן אין דער הויפּט ראָל צוזאמען מיט אן ערשט קלאַ־סיקן עקסט, דאָס איז א דורכאוס ריי־דנדיק, העכסט אינטערעסאנט און שפּאַ־נענד בילד, רייך אין אינהאלט און זייער פיין געשפּילט. דאָס דאָזיקע בילד איז אנ־געגעבן פאר'ן אויג און פאר'ן אויער. זעט און הערט עס. עס ווערט אויף געשפּילט א דזרכאוס רייכדיקע קאמעדיע און עס ווערט געוויזן אינטערעסאנטע פאקס נייעס.

—(::)—

סאָלאָוויי מילס ליקווי־דירן זייערע געשעפטן

נאָך דעם אורטייל ארויסגעגעבן אין קאלגארי קענען די אנפירער פון דער בראָ־קערעדזש פירמע סאָלאָוויי־מילס, מאכט איצט די פירמע אראנזשמענטס צו ליק־ווידירן אלע אירע געשעפטן איבער גאנץ קאנאדע. זייערע אפיסעס וועלן געשלאָסן ווערן קומענדיק שבת, יוני 28טן. זייערע קליענטן ווערט דערווייל געגעבן די גע־רעגנטייטן אויסצוגלייכן אלע זייערע גע־שעפטן מיט דער קאמפאני.

די פירמע וועט וואַרשיינלאך רעאָרגאַ־נזירט ווערן. אבער ניט מר. סאָלאָוויי און ניט מר. מילס וועלן מיט איר מער זיין פאַרבונדן.

מיר דערמאָנען!
אויסערגעוויינלאכער אָקשען סייל
בלויז פאר דילערס
בראונ'ס דעפּארטמענטאל סטאָר
פארטעדזש לא פריירי, מאנ.
דער גאנצער סטאק און פיקסטשורס
אינ'ס ווערט פון איבער
$24,000.00
סייל פאנגט זיך אָן מאָרגן
דאָנערשטאג, יוני 26
פונקט 10 אויינער פרי
און וועט פאָרגעזעצט ווערן ביז אלצדינג וועט אויספאַרקויפט ווערן.
אלעס וועט אויספאַרקויפט ווערן אז לימיט אדער רעזערוו
אין לאטס צוצופאסן דעם טרייד
קויפט בלויז וואס איר ווילט צו אייער איינגעגעבן פריין
עס דויערט בלויז א שעה און 45 מינוט צו קומען אין פארטעדזש לא פריירי און דער וועג איז אין גוטן צושטאנד

:: צו פאַרקויפן ::
FOR SALE

א מציאה פאר דעם וואס ווייסט
ראל עוועניו, איסט אף מיין סטריט, 50 רא לעוועניו, איסט אף מיין סטריט, 50 פוס לאט, פריין $6.000 גרויסער סטעף 7־הוס הויז פולי מאדערן, אין מאקרייי עוועניו, ניט ווייט פון מיין סטריט. פריין $3.800. א גרויסע מציאה.
סוויטס צו פאַרדענטן אין פאַרשיידענע בלאקס אין דער נאָרט ענד.
אינשורענס פאר אלערליי צוועקן. געלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט.
Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאָנס 761 55 און 807 53

צו פאַרקויפן איינגעבראכענע פעדער צום שפּאן און צום סעדל פאַנס. זיך ווענדן צו
D. MACDONALD
150, 2nd St., N.E.
Medicine Hat, Alta.

צו פאַרקויפן א נייע דוראנט דע לוקס 6 קאר, געמאכט איינגאנצן 500 מייל, איר געוויינט $450.00. פאַרלאָז די שטאט און מוז פאַרקויפן. וועגן 752 מעפּדערמאט עוועניו. סוויט 12.

צו פאַרקויפן 2 טשעסטערפילד סעטס — איינער א שפּאנגל נייער — יעדער סעט אנטהאלט 3 שטיק. זיך ווענדן טעלעפאָן 51 652 נאָך 6 אוונט.

סט. דזשאנס עוועניו, גלענצנדע זעקס רום הויז, זייער בייליק. פריין $4.700 אויף לייכטע טערמינען.
47 ניוטאָן עוועניו, 5 רומס, סוער, גרויסער לאט, $2.300.
GIBBS & McCREA
417 Somerset Blk. Phone 29 439

:: צו פאַרענטן ::
FOR RENT

צו פאַרענטן א רום פאר איינעם אדער צוויי פרויען, מיט אדער אן באַדד. זיך ווענדן אין 616 פריטשארד עוועניו, טע־לעפאָן 52 184.

וויניפּעג ביטש, צו פאַרענטן אויף נוט, 8 אלדער, א 6 רומיקן קאטעדזש, אינ־גאנצן געפירניש־ט. וועלן פאַרענטן ביליק פאר'ן גאנצן סעזאָן. זיך ווענדן אין 211 אלעקסאנדער עוועניו.

צו פאַרענטן א 7 רום הויז מיט זומער קיטשן. פולי מאָדערן, הייסע וואסער, אויך גאראדזש פאר דריי קארס. קאָן רענטן מיט די גאראדזשעס אדער אן. וועגן 393 דאָ־פערין עוועניו, טעלעפאָן 52 165.

גימלי—צו פאַרענטן א 5 רום געפּווי־נישטן קאטעדזש אין גימלי, אויף מיין סט. נאעמן צום לייק. האָס אן אויוון און איין באקס. וועגן אין 375 אלפּרעד עוו. טעלעפאָן 55 310.

צו פאַרענטן א דריי רום סוויט אין באל־טיק אפּארטמענטס. רענט $40. זיך ווענ־דען אין סוויט 15.

צו פאַרענטן א 12 רומיקע הויז. רענט ביליק. זיך ווענדן אין 339 מאָנימאבא עוועניו.

צו פאַרענטן א גרויסע ליכטיקע רום מיט אלע באקוועמלאכקייטן פאר א באַ אדער מיידל מיט אדער אן באַדד. זיך ווענדן צו ל. לעוויט, 186 מאָנימאבא עוועניו. איסט, סוויט 2, טעלעפאָן 54 370.

צו פאַרענטן 2 שיינע רומס מיט אלע באקוועמלאכקייטן. זיך ווענדן אין 515 מאָנימאבא עוועניו.

צו סובלעטן א דאונסטערס סוויט, זיך ווענדן סוויט 1 דערבי בלאָק, 102 דערבי סטריט.

צו פאַרענטן 2 אדער 3 רום סוויט אין א פריוואטער היים. מיט עלעקטרישן אויוון אין הייסע וואסער. רענט ביליק. זיך ווענדן אין 681 פריטשארד עוועניו, טעלעפאָן 51 268.

צו סובלעטן שיינעם 3 רום סוויט, פלאָרא קאורט, מיין אן פלאָרא. זיך ווענדן אין דערעשינס סטודיע, 324 סעלקירק עוועניו, אדער טעלעפאָנירט 52 842.

צו פאַרענטן א 5 רום קאטעדזש אין זו־מער קיטשען. קאר. קינד אין פלאָרא. זיך ווענדן אין 56 אלבערט סט. טעל. 21 151.

:: שטעלע פאַרלאַנגט ::
SITUATION WANTED

שו"ב, לערער, גוטער בע"ח, קאָן ענגליש, גוטע רעפערענסעס, זוכט בייטן פּאָזיציע. מעסיקער געהאלט. שרייבט צו "דאס אי־דישע וואָרט" באקס 300.

א יונגער באַ' פון דער אלטער היים פאר־לאנגט א שטעלע. ווייסט אין פוטערוואָרג דערפאָרונג אין דזשענעראל סטאָר בזי־נעס און אין קענדלען אייער. רעדט דייטש רוטעניש און פּוילישע. זיך ווענדן אין 375 אלפּרעד עוו. טעלעפאָן 55 310.

א יונגע מיידל מיט עקספּיריענס אין פרוט און קאנפעקשאנערי און לייט לאנטש ביזנעס פאַרלאנגט א שטעלע, ווייליק צו ארבעטן. טעלעפאָנירט 55 407.

א באַ', 17 יאר אלט, איז ווייליק צו אר־בעטן שטענדיק אויף א פארם. א אידי־שער פארמער זאָל זיך אפּרופן צו
S. WEINSTEIN
646 Magnus Ave. Winnipeg

אכטונג סטאָרקיפּערס
איך וויל קומען אין באַרירונג מיט א סטאָרקיפּער אין שטאט אדער אין קאנטרי וועכבער דארף האבן די באַרונג פון א גוטן סיילסמאן, ווינדא טרימער און שאר־קארד שרייבער. איך האָב דערפאָרונג אין אלע ליינס פון מערטשענדייז. פאר ווייי־טערדיקע איינגעלהייטן שרייבט באלד צו דאס אידישע וואָרט באקס 299.

שטעלע פאַרלאנגט אין א קאנטרי דזשע־נעראל סטאָר. 3 יאר עקספּיריענס. מעסי־קער געהאלט. זיך ווענדן אין 360 מאָני־טאבא עוועניו.

:: פערזענלאכעס ::
PERSONAL

פליכטוואטע מענער — נייע האָר —
אין 10 ביז 60 טעג גאראנטירט; שארבן קרעץ, דענדראָף, שארבן עקזעמא, גע־היילט דורך פערזענלאכער באהאנדלונג
FRANKS, 207 Montgomery Bldg.
215½ Portage Ave.
א סך באשטעטיקונגען אויפן פאַרלאנג

SIMPSON & COMPANY
בייליפס
לייסענסד און באנדעד
ד. סימפּסאן, מענערזשער
404 McINTYRE BLOCK PH. 88 008

געלט!
פאר אייערע באלדיקע נויטן
$50 ביז $500
צוועלף מאָנאטן צו באצאָלן עס צורק.
ריזאָנייבל רייטס. פּינקטלאכע באהאנדלונג.
שטריינג פארטרויליאַך
אפן. טעגלאך ביז 7.30 נאכמיטאג.
General Loan and Insurance Agency
718 Somerset Block, Winnipeg
Phone 24 789

R. B. ORMISTON
פלאָריסט
צוויי סטארס צו אייער באדינונג
96 Osborne St., Phone 42 386
340 Portage Ave., Phone 24 791.
בהמען טעלעגראפירט איבעראל

פאנדיישאנס פאר מצבות געמאכט און פאַרריכט פאר אייער צופרידנהייט.
JOHN SCHALER
Phone 5993921

A. MUIR
אוטאָריזירטער
דוקא פינישינג סטיישאן
פענדערס און באדי ריפּעירס
376 FURBY ST.
PH. 33 255

Auto Metal and Upholstery Co.
אוטא באדי ארבעט, פענדערס, ראדיאיי־טארס, טאפּס, סיט קאָווערס, טרימינגס. ראדיאיטאר קאָווערס און א. וו.
198 Garry St., cor. St. Mary's Ave.
Phone 86 996

אייער אלטע מעבל געמאכט ניי —
און טאקע ביי אייך אין דער היים. בעסטע ארבעט פאר ביליקסטע פריין
רופט מיך אָפּ 23 269

גראָז־ערד סידינג
שווארצע ערד און ראטער מענור ביים לאד אדער בעט. סיגדערס, בריק באטס און שטיינער פאר דרייוו־וועגס. דרייוו־וועגס און וואקס גענבויט. גאַרדזשעס און פויר־ניטשור געמופּט. אפּשאצונגע מיט פאר־גענגן געגעבן.
DITCHFIELD & OAR
אוונט. 72 059 Office Phone 31 647

לייף אינשורענס
בעסער צו האבן א פאליסי אין ניט דארפן עס, איידער דארפן דאס און ניט האבן..
P. A. TEMPLETON
807 Electric Railway Chambers
Phone 89 688

א מיטליאריקער רעליגיעז פראָפעסיאָנע־לער מאן זוכט באקאנטשאפט מיט אן אנ־שטענדיקער פרוי. מוז האבן אביסל פאר־מעגן. שרייבט צו "דאס אידישע וואָרט", באקס 296.

אינשורענס
די עלטסטע און ראיאלסטע לעבנס, פייער און אוטאָמאביל קאמפּאניס.
ריל עסטייט
שנעלע, ארנטלאכע באהאנדלונג פאר קויפער און פאַרקויפער. מארטגעדזשעס און לאנגס אונזער ספּעציאליטעט.
שיפּס קארטן און געלט שיקונג
דורך "באלטיק אמעריקא ליין".
געשעפט געלעגנהייטן
דער גרעסטער אויסוואל פון גוטע גע־שעפטן אין שטאט און אין קאנטרי.
עס וועט זיך אייך באצאָלן זעען
ה. פערלמאן און נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
796 Main Street Phone 51 000

ארבעטער פאַרלאַנגט
HELP WANTED

בלויז פאר דער שטאָט וואנקאָווער
אויב איר קאָנט אונטערקאָנען א פאר שטונ־דען א טאָג, און איר זייט א גוטער סיילס־מאן, האבן מיר פאר אייך א גוטן אנבאט. שרייבט צו דאס אידישע וואָרט באקס נומער 8347.

פיינט אייער הויז איצט
שיין, גוט און ביליק
ראיעלע ארבעט און צופרידנהייט
MAX GORDON
484 FLORA AVE.

אדווערטייזט אין "דאס אידישע וואָרט" — עס וועט זיך אייך באצאָלן

ארבעטסלאָזער באנייט זעלבסטמאָרד מיט גאז

דאנאלד מארטין, 35 יאר אלט פון 54 פרענסיס סטריט, איז נעכטן באנגעגן זעלבסטמאָרד דורך ארויסנאטעמען גאז.

מארטין האט אריינגעלייגט זיין קאָפּ אין דעם גאז אויוון, און ער האט אָפּגע־דרייט דעם גאז קראנט און אזוי איז ער דאָרטן געלעגן ביז מען האט אים'גע־פונען. א טויטן. מען גלויבט אז אר־בעטסלאָזיקייט האט אים געטריבן צום זעלבסטמאָרד.

—(::)—

ריכטער גיט סוספענדירטן אור־טייל און וואָרנונג צו ווייב־שלעגער

מאָנטרעאל ר. מ. נאָבל פון פראָוויני־ציעלן פאָליציי געריכט האט נעכטן גע־נעבן פרעגק קאלאבאיר איין יאר סוס־פענדירטן אורטייל פאר שלאָגן זיין פרוי און ער האט אים באאויילן צו געפינען באַדט אויף צוויי הונדערט דאָלאר, אז ער זאָל אנהאלטן פרידן פאר א יאָר צייט.

"זאָלסט ניט דיינקען אז נאָכ'ן יאָר וועסטו ווידער קאָנען שלאָגן דיין פרוי", — האט אים דער ריכטער געוואָרנט ווען ער האט געהאלטן אין פאַרלאָזן דעם געריכט זאָל.

—(::)—

פאראנוויי זוכט א גרע־סערע אימיגראציע

וואשינגטאן, יוני 25 (אינא). — לויט אינפאָרמאציעס וואָס דער ארבעטס דע־פארטמענט האט דאָ געקראָגן, זוכט איצט פאראנוויי אין דרום אמעריקע, צו פאר־גרעסערן די איינוואנדערונג אין לאנד. א פאַרשלאג צו דערמיטיקן די אימיגרא־ציע אין לאנד איז געמאכט געווארן צום אינערן מיניסטער פון דער קאָלאניזאציע און לאנד־ביוראָ פון פאראנוויי.

פאראנוויי איז א רעפּובליק באדייטנד אין שטח און אין נאטירלאכע רייכטומער. אבער קליין אין באַפעלקערונג, זי געפינט זיך בשכנות מיט בראזיליע און ארגענ־טינע.

—(::)—

ראיאָטן אין שפּאניע

סעוויל, שפּאניע, יוני 25. — ראיאָטן זיינען דאָ נעכטן אויסגעבראָכן, אין פארבינדונג מיט דעם גענעראל סטרייק וואָס די ארבעטער האבן ארויסגעגרופן. אין די צוואַמענשטויסן זיינען עטלאכע ערנסט פאַרוואונדעט געווארן און הונ־דערט מענשן זיינען צעשלאָגן געווארן.

—(::)—

סוויטשמאן געטויט פון צוג

. בינסקארט, מאנ., יוני 25. — דזשאן סוויטשמאן, 45 יאר אלט, א סי. פי. אר. מעקוויייער, איז נעכטן אומגעוואָרפן גע־ווארן פון א פאַראט צוג ווען ער האט גע־מאכט א פאַרזוך ארויסצוכאַפּן זיך אין א וואגאן ווען די באן איז געלאָפן.

מעקוויייער איז שפּעטער געפונען גע־ווארן אין א באוואוסטלאָזן צושטאנד לי־נעדיק אויף דער לינע און ער איז באלד אָפּגעפירט געווארן אין שפּיטאל וואו ער איז אין א קורצער צייט שפּעטער גע־שטארבן.

יעקב שמעלניצקי ע"ה
(סעאטל, וואש.)
מיט געבייזענע הערץ און אין טיפן טרויער שטייען מיר ביי דעם פרישן קבר פון דעם געוועזענעם פרעזידענט און איבערגעבענעם טייער פון דעם ווייניפּעגער מושב זקנים. וועלכער האט געטאָן אזוי פיל נוטעס פאר דער דאָזיקער אינסטיטוציע. מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו זיין פריי אין קינדער און צו דער גאנצער פאמיליע צום נוטן פאר זיינע מעשים טובים. המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
זקנים און זקנות, פרעזידענט און דירעקטארן פון
מושב זקנים דווייניפּעג

רייַן — באקוועם שנעל — עקאָנאָמיש

נייע נידעריקע פריז

קיין פרוי וועלכע האט אמאל געקאכט אויף דעם מאדערנעם האטפּאינט אופן וואלט שוין ניט געוואלט צוריקקערן זיך צו וועלכער עס איז אנדער פארמע פון קאָכן. עס איז אזוי באַ־קוועם א דריי צו טאָן א סוויטש און האבן פאר־גענען פון מאמענטאלער, ריינער קאָכונג הויץ . . . אזוי עקאָנאָמיש און צייט־שפּארנדיק צו נוצן האטפּאינט'ס באהיצונג עלעמענטן, באַ־ריכט פאר זייער אומפאַרגלייכבאַרן ספּיר.

אין איצט באט אן האטפּאינט נאָך א פיינערן אויוון . . . דעזיינד פון פריז פאר פריז. דער ראזיקער נייער האט־פּאינט הייסט אויוון האט א סך אויסשליס־לאכע פונקטן אזערכע ווי הייספּיר עלעמענטן (שנעלסטער ביי טעסט); סופּער־אוטאָמאטיק אויוון קאָנטראָל; לעכנס לענגלאכע דורכאויס שטאָלענע קאָנסטרוקציע און דער עכטער איבער־ראשנדער עקאָנאָמישער קאָכער.

פאנגט אן איצט הנאה צו האבן פון די דאָזיקע אריינסיינדיקע נוצלאכקייטן פון דעם נייעם האטפּאינט הייספּיר אויוון. באַרייטנדע רעדוק־ציעס אין פריזן (אוי נידעריק ווי $85) און באקוועמלאכע טערמינען מאכן דעם באַזיץ פון האטפּאינט לייכט.

DESIGNED by WOMEN for WOMEN

WINNIPEG ELECTRIC CO.
Power Bldg.
Branches at St. James and St. Boniface
WINNIPEG HYDRO
55 Princess Street
BRIDGMAN'S HARDWARE
Portage Ave.
FONTAINE ELECTRIC CO.
165 Provencher Ave.
St. Boniface, Man.

S